

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 235

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, OCTOBER 6TH, 1932

LETO XXXIV — VOL. XXXIV

800,000 glasov že oddanih pri poskusnem glasovanju. Roosevelt prvi

New York, 5. oktobra. Skoro 800,000 glasovnic je že preštetih v poskusnem predsedniškem glasovanju, katerega je vpeljal Literary Digest, ki je razposlal po vseh državah na svoje stroške 20,000,000 glasovnic državljanom. To je tretja tabulacija predsedniških glasov, ki kaže sledeči uspeh: Roosevelt je dobil 404,992 glasov, Hoover 325,845 glasov. Roosevelt ima doselej 50,75 odstotkov vseh glasov, Hoover pa 40,82. Izmed ostalih glasov jih je dobil Norman Thomas, socialist, 6,65 odstotkov, in 1,82 odstotka se razdeli med vse ostale kandidate. Hoover ima večino v šestih državah, Roosevelt pa v štirinajstih. Večinoma je dobil Hoover v Connecticutu, Maine, Massachusettsu, New Hampshire, New Jersey in Rhode Island. Te države razpolagajo z 54 elektoralnimi glasovi. Roosevelt pa je precej naprej v Alabami, Californiji, Coloradu, Georgiji, Illinoisu, Indiani, Missisipi, Montani, New Yorku, Ohiju, Pennsylvaniji, South Carolini, West Virginiji in Wisconsinu. Te države imajo 244 elektoralnih glasov. Zlasti je presenetljivo dejstvo, da mnogo republikancev glasuje za Roosevelta. Izmed 404,992 glasov, katere je doslej dobil Roosevelt, se jih je 153,736 izjavilo, da so v letu 1928 volili za Hooverja, dočim se je samo 20,251 demokratov izjavilo, da so volili v letu 1928 za Hooverja. Jako izvanredno je tudi dejstvo, da ima Roosevelt tako moč v Pennsylvaniji, ki je od pamtveka trdo republikanska. Roosevelt je dobil v Pennsylvaniji doslej 66,969 glasov, Hoover pa 46,173. Največjo izjemo pa dela California, kjer je Hoover doma. Tu bo Hoover poražen 2:1. In še ena država je, kjer so republikanski volivci uskočili v demokratski tabor, in ta je država Wisconsin, kjer je glasovalo 10,084 volivcev za Roosevelta in samo 4,750 za Hooverja. Prihodnji teden se pričakuje, da bo oddanih in preštetih že skoro dva milijona glasov.

Znate šteti?

New York, 5. oktobra. New Yorkska Clearing House Association, to je zveza bank in trust družb, je izračunala danes, ob priliki volitve novih uradnikov, da je tekom 79 let svojega poslovanja imela nezalishano svoto \$7,005,530,919,957 v prometu. To je nad sedem stotisoč milijonov dolarjev. Največ je imela Clearing House družba denarja v prometu 31. oktobra, 1929, ko so ga prešeli \$4,231,241,175, in najmanj ga je šlo preko rok uradnikov 29. avgusta, 1932, ko so ga našli samo \$237,215,051.

Trije tatovi

Policija je včeraj aretirala Fredericka Webb, 26 let starega, 2633 E. 65th St., nadalje Nalley Wolfa in E. R. Petermana. Wolf je sin superintendenta mestnih pokopališč, in Peterman je bil formen na mestnem Woodland pokopališču. Vsi trije so obdolženi, da so kradli mestno lastnino na pokopališču. Mesečno so odnesli do 200 galon mestnega gasolina, kradli so pa tudi druge potrebščine. Vsi ti uslužbenci so se od prejšnje vlade in se jih Miller ni mogel znebiti, dokler se jim sedaj ni dokazala tatvina.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Pretekli teden se je poročil v Milwaukee, Wisconsin, rojak Charles Kušljan, z Miss Annie Muhich.

Na operacijo so se podali v soproga rojaka Frank Puncerja, ki se nahaja v stari domovini na zdravljenju. In težki operaciji se je morala podvreči Mrs. John Pavlich, soproga znanega godbenika. Operiran je bil tudi rojak Martin Volovšek.

Presvetno društvo "Bled" v New Yorku bo 16. oktobra prvič uprizorilo znano burko "Kranjski Jancez prvič v New Yorku." "Zerja" glasilu Slovenske ženske Zveze, poroča, da je v avgustu mesecu pristopilo k tej edini slovenski ženski organizaciji v Ameriki 107 novih članic. Prečtanek v blagajni koncem meseca avgusta je znašal \$26,605,08.

V Pueblo, Colorado, je umrl rojak Jakob Kenik, star 47 let, samec. Doma je bil iz Ambrusa. V Pueblou zapuščala brata Martina in sestro Mary Judnich, v stari domovini pa enega brata. V istem mestu sta se 5. oktobra poročila Mr. Anton Zobec in Miss Frances Brodarec.

Obup moža

Chicago, 5. oktobra. Peter Lutomski je danes mrtev v tem mestu, in umrl je iz obupa, radi krutosti ameriške naselniške postave. Lutomski je šel v smrt, ker je postava deportirala njegovo ženo, mater treh v Ameriki rojenih otrok, in ki je 25 let bivala v tej deželi. Pred petimi leti sta šla Mr. in Mrs. Lutomski na obisk v staro domovino, v Poljsko. Ko se je Mrs. Lutomski hotela vrniti z možem, ji ameriški konzul ni hotel podpisati vizje, češ, da je jetična. Vse prošnje niso pomagale nič. Lutomski se je moral sam vrniti v Ameriko. Šele letos se je posrečilo Lutomskemu, da je dobil dovoljenje, da sme priti žena sem na obisk za 6 mesecev. Rok je potekel 30. septembra. Žena je bila deportirana, mož je šel v smrt. To povzroča kruta, neznosna ameriška naselniška postava!

Volivna kampanja

Prijatelji in državljani, ki se zanimajo za kampanjo našega hrvatskega kandidata, demokrata Wm. Boyd-Boića, priredijo v soboto, 8. oktobra, v Hrvatskem Narodnem Domu na 6314 St. Clair Ave. večerjo za vse, ki bi radi pomagali v kampanji, da bo Mr. Boić izvoljen v državno zbornico. Vstopnina k tej prireditvi je samo 50c. Denar gre v kampanjski sklad za izvolitev Boića, ki ima izmed vseh kandidatov prav lepo priliko, da bo kot prvi Jugoslovčan izvoljen v državno zbornico države Ohio. K omenjeni prireditvi so vabljeni tudi Slovenci. Začetek je ob 7. uri zvečer.

Železniška križišča

Varnostni direktor Merrick je poslal vsem železniciarjem v mestu poziv, da zastražijo svoja železniška križišča s posebnimi stražniki. Električni signali ne zadostujejo, ker jih otroci, ko hodijo iz šol, ne upoštevajo.

Cvetoča hruška

Mrs. Mary Mah iz Perry, O., nam je poslala včeraj večo cvetočo hruško, ki je začela cvetsti pretekle dni na njenem vrtu. Še par tednov lepega vremena, pa bodo hruške drugi obrodile.

Obtoženci bledi in nervozni, ko priča Collister

Bled kot kreda je bil včeraj Alex Bernstein na sodniji, ko je pričal okrajni blagajnik Collister glede poverbe davčnega denarja. In Maurice Maschke, poglavar republikancev, se je tresel in nervozno praskal po glavi, dočim so ostali obtoženci nemirno zrl na potek dogodkov na sodniji.

Okrajni blagajnik Collister je pričal, da ko je prevzel urad okrajnega blagajnika v septembru, 1929, je pozval k sebi prevega uradnika, Alex Bernsteina in mu izjavil, da mu izroči vse denarno vodstvo v davčnem uradu, in da mu bo plačal radi odgovornosti, ki je združena s tem, \$12,000 na leto, namesto običajnih \$6,000. Collister je pričal, da nikdar ni imel sam kaj opraviti z gotovim denarjem in da je vse delo bilo prepuščeno Bernsteinu, o katerem je vedel, da je prvi ljubljeneц Maschketi.

Collister je pričal, da mu je izjavil Bernstein potem, ko so državni nadzorniki odkrili primanjkljaj v davčni blagajni v svoti \$477,000, izjavil, da je on grešni kozel, in da je bil kot poslušen vojak, ki spoľnuje dana povelja. Bernstein je nadalje izjavil, da je njegov oče umrl v sramoti, in da se boji, da bo on končal na enak način.

Državni pravdnik Lieghley je ponovno včeraj očital obtožencem, da so se ustrašili, ko je bil Ray T. Miller izvoljen pro-

sekutorjem. Denar, ki so ga ukradli iz blagajne, so radi izvolitve Millerja prosekutorjem vrnili, deloma, dne 14. novembra, 1928, v blagajno.

Bernstein je nervozno zrl na Collistra, ko je slednji pričal in izjavil, da je vso odgovornost glede denarja imel Bernstein, katerega je Maschke, kot glavna stranke, posebno priporočil za to delo. Zagovorniki Bernsteina so napadali blagajnika Collistra in mu stavliali vprašanja tako, da je postal Collister jezen, da je glasno odgovarjal in svoje odgovore spremljal z razbijanjem po mizi. Collister je pričal zaporedoma, da je Bernstein imel nadzorstvo nad vsem denarjem. Rekel je, da kakor predsednik banke sam ne šteje denarja, tako se tudi za okrajnega blagajnika ne spodobi, da bi štel denar.

"Vi trdite, da je Bernstein imel nadzorstvo nad vsem denarjem, kaj ne?" je vprašal Collistra zagovornik Corrigan. "Pri Bogu, res je!" je odgovoril Collister. Slednji je nadalje pričal, da se je Bernstein nekoč mu pritožil, da je duševno bolan, nakar mu je Collister rekel: "Bernstein, primanjkljaj je v blagajni. Bolan boš toliko časa, dokler komu ne zaupaš, kar ti je znanega o tem. Za tebe ni zdravnika, za tebe je le izpoved."

Collister je bil tekom pričeva-

nja jezen in razburjen, ker so ga zagovorniki skušali zaplesti v nasprotstva. Rdeč je bil kot rak in neprestano je razbijal po mizi. Sodniki so ga intenzivno poslušali, poslušalci v dvorani so spenjali vratove in glave, Maschke se je nervozno premikal na stolu, Bernstein je pa postajal bled in rdeč, in močne potne srage so mu oblivale čelo. Bil je dramatičen trenutek. Pričevanje Collistra je dokazalo, da je le Bernstein imel opraviti z denarjem.

Pri razpravi je nadalje prišlo na dan, da councilman Finkle, eden prvih pomočnikov Maschke, ni plačal svojih davkov. Nadalje je pričal predsednik National City banke, da je Maschketu in Beckermanu, dvema obtožencema, posodil \$120,000 in potem še \$20,000. Za to svoto je bilo narejenih 7 čekov, vsak po \$20,000. Ti čeki so bili shranjeni v banki, potem ko so bili plačani, toda takoj potem, ko so državni nadzorniki začeli pregledovati bančne knjige, so ti čeki skrivnostno zginili, in predsednik banke ni mogel dati nobenega pojasnila, kje se čeki nahajajo.

Obpravna postaja dnevno bolj zanimiva. Danes bodo pričale nadaljne državne priče in pričakuje se, da bo državni prosekutor Lieghley gotov s svojimi pričami. Ne pričakuje se pa konca obravnave prej kot neka-ko v desetih dneh.

Ameriške ženske lahko preženejo depresijo od nas v nekaj mesecih

Cleveland. — Loring A. Schuler, urednik enega največjih časopisov v Ameriki, Ladies Home Journal, je govoril včeraj v Clevelandu več stotinam ameriških žensk, katerim je povedal, da je odvisno od 29,000,000 ameriških žensk, da vrnejo prosperiteto v ameriške domove s tem, da kupujejo v večji meri svoje potrebščine. Schuler je silovito udrihal po takozvanih "raketirskih trgovinah," ki so od danes do jutri, nudijo vsakovrstno nezanesljivo blago, prodajajo par tednov, potem pa zopet zginejo neznano kam. Tj ubija zaupanje v dobro trgovino. Ko se ameriške žene vrnejo v ameriške trgovine, pride zopet kredit in zaupanje, in za tem prosperiteta. Schuler je nadalje povdarjal, da so oglaševalci, ki znižujejo cene. Oglaševalci veljajo denar, toda pravičen oglaševalci odjemalce, kupuje se v obilnejši meri in se lahko tudi ceneje prodaja. Vse največje ameriške trgovine so postale velike, ker so dosti oglaševalci, pa lahko ceneje prodajajo radi obilnih odjemalcev, katere so privabili oglaševalci. Ameriške ženske morajo zopet začeti kupovati blago, ki ima kvaliteto, na katerega se lahko zanesejo, ne pa kupovati blaga, ki je obnošeno, brez cene, brez trajanja. Z dobrim blagom in primerno ceno se bodo dvignile trgovine, in z dvigom trgovin se vrne prosperiteta.

Požar pri Pečjaku

Prepozno za včerajšnji list smo dobili obvestilo, da je v ponedeljek popoldne pogorel veliki hlev na posestvu slovenskega farmarja John Pečjaka v Geneva. Ni še dolgo tega, ko je omenjenemu rojaku pogorelo stanovanjsko poslopje, in novo hišo baš sedaj gradijo, ko se je pripetila nova nesreča. Zgorel je hlev, ki je bil obnem gospodarsko poslopje, in kamor se je družina preselila, ko je hiša pogorela. Ogenj je nastal najbrž radi pomanjkljive električne napeljave. Rojak Pečjak, ki ima letos občutno zgubilo na svoji farmi, pač zasluži vse simpatije.

Ples in darila

Samostojno podporno društvo Kranj priredi v soboto, 8. oktobra, domačo plesno veselico v Grdinovi dvorani. Igrala bo prav izvrstna godba, in je vstopnina samo 25c. Da pa ne boste samo plačevali, je društvo odredilo, da podari pet lepih daril navzočim, kogar bo pač sreča zadela. Naj bodo navzoči vsi društveniki, pripeljejo naj pa tudi svoje prijatelje in prijateljice.

Politična seja

V petek, 7. oktobra, ob 8. uri zvečer se vrši politična seja v Dunlavey dvorani, 7220 St. Clair Ave. Na tej seji bo govoril John J. Boyle, demokratski kandidat za okrajnega blagajnika in John Q. McWilliams, kandidat za okrajnega survejorja. Slovenci so vabljeni.

Godba Bled

Vsi godbeniki slovenske godbe Bled so vabljeni, da se prihodnjo nedeljo, 9. oktobra, polnočestveno udeležijo vaj v dvorani S. prvič volil, se mora registrirati v volivnem uradu, ki se nahaja v City Hall, pritličje, na desno od vhoda. Po 18. oktobru se ne more nihče več registrirati.

Zadnji dan

Samo še se registrirate do 18. oktobra lahko volite predsednika 8. novembra. Vsaka prememba naslova se mora naznaniti, in kdor ni se registriral ali bo letos prvič volil, se mora registrirati v volivnem uradu, ki se nahaja v City Hall, pritličje, na desno od vhoda. Po 18. oktobru se ne more nihče več registrirati.

Community fond

Swota, katero mislijo letos nabrati v Community fond kampanji, znaša \$4,250,000. To je za \$1,440,000 manj kot pa lansko leto. Da je svota manjša, dočim so potrebe veliko večje, je vzrok, ker pričakuje mesto Cleveland od R. F. C. posebno podpore in posojila. Kampanja za Community fond se začne 14. novembra.

* Tifus je zbruhnil v Rusiji tik ob meji poljske republike.

Za zboljšanje vode

Direktor javnih utilitet Brueggeman je odredil, da kupi mesto posebno opremo, da se očisti mestna voda, o kateri so prišle zadnje čase pritožbe, da je nekako grenka in ne dovolj čista. V vodi je poseben organizem, katerega je skrajno težavno kontrolirati, desi ni nevaren zdravju ljudi.

Sinko je zvedel za ljubezen kraljevega očeta. Mora takoj priti domov

London, 5. oktobra. Pred par tedni je romunski kralj Karl poslal svojega mladoletnega sina Mihaela v London, da si nekoliko ogleda svet. In tu se je pripetil strašen dogodek. Kot znano je romunski kralj Karl ločen od svoje žene Helene, ki biva v Londonu, in katero je sedaj sin obiskal. Kralj Karl je živel z neko prilieznico, Magdo Lupescu. Pa se je zgodilo, da je mladi kraljevič Miheec v Londonu pobral nekega časopisa, v katerem je čital sledeče: "Krasna ljubica kralja Karla." Nedolžno je vprašal svojega vojaškega pobočnika: "Kdo je gospa Lupescu, ki je prijateljica mojega ateta?" Pobočnik je bil prestrašen na smrt, jeljal je nekaj nerazumljivih besed. Zvedela je tudi mati mladega princa, Helena, katero je Miheec enako vprašal. Njegova mati, Helena, je morala iz Romunske, ker je bil kralj Karl zaljubljen v Magdo Lupescu. Kralj Karl je narečil romunskemu poslaniku v Londonu, da povzroči, da dotični časopis prekliche, kar je pisal o njemu, in da mladi princ ne dobi več angleških časopisov v roke. Toda urednik ni hotel preklicati, in Karl je odredil, da mora kraljevič Mihael nemudoma domov. Mati Helena je obupana. Medtem se pa poroča iz Bukareste, da se je Karl zaljubil v drugo dekle.

Rojaki v 32. vardi

V četrtek večer, 6. oktobra, nocoj, prirediteljski skupni ženski in moški demokratski klub igralni večer — card party, v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd. Med Slovenci v Clevelandu se je zadnje čase zelo razširila navada igrati karte. In opaziti je, da se ženske in dekleta ravno tako zanimajo za ta "sport" kot moški. Ženske že tako dobro igrajo, da se morajo moški potruditi, da jih ženske ne prekosijo. In nocoj večer se bo igralo vse, kar koga veseli, bridge, 66, pinakel, mavel, marjaš in drugo. Namen tega prirediteljskega večera je, da se člani in članice medsebojno spoznajo, in da se pokažejo, da ta zabava ni samo za Amerikance. Partnerice se bo lahko dobilo v dvorani, ker "odbor za paritev" je pridno na delu. Poleg igranja bo tudi par ur plesa, pa tudi dober prigrizek se bo dobil. Pri vsaki mizi bo tudi obitek za prvovrstne igralce. Za vse to je vstopnina le 25 centov. Odbor kar najbolj prijazno vabi k obilni udeležbi, da se pri tej prvi prireditvi člani in članice imenitno "odrežejo."

Prenovljena trgovina

Mr. Wolkov, zlatar na 6428 St. Clair Ave., nasproti S. N. Doma, ki se nahaja na onem prostoru že 20 let, in ki je znan po svoji točnosti, je prenovil svoje prostore v jako moderno zlatarsko trgovino. Odprtija prostora bo 8. oktobra. Opozorjamo na oglas v listu.

Plain Dealer in News

Jutranji dnevnik Plain Dealer in večerni list "The News" sta se združila v eno kompanijo, ki bo operirala pod imenom "Forest City Publishing Co." Jutranji Plain Dealer je bil ustanovljen leta 1819.

* V Ameriki je zaposlenih 700,000 otrok v tovarnah, ki niso še stari 15 let.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75.
Za Evropo, celo leto \$8.00; pol leta \$4.00; za četrt leta \$2.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 83

No. 235, Thu., Oct. 6th, 1932

Pišite za javnost!

Med tisočeri naročniki "Ameriške Domovine" jih je gotovo stotine zmognih prijati za pero in napisati svoje opazovanje o dnevnih dogodkih, o javnih zadevah, o društvenem življenju, o naših organizacijah, skratka, o vsem, kar se godi okoli nas, kar doživimo in opazujemo v vsakdanjem življenju. Časopis prinaša dnevne novice, mnenja o dnevnih dogodkih, uredniške članke, povesi in razno koristno in poučno čtivo. Toda vsakdo se vedno ne strinja z mnenjem uredništva, stoteri imajo svoje osebno in posebno mnenje, dasi so sicer odkriti prijatelji lista.

In mi bi prav radi slišali od teh naših naročnikov, kaj oni mislijo o tem ali onem problemu. Časopis je tu, da sporoča, uči in oznanja po gotovi začetni poti. Mnogokrat ta ali ona zadeva ne ugaja naročniku, temu ali onemu, pa se začne jeziti. Toda vsak naročnik naj bo prepričan, da je časopis njemu na razpolago, da so mu odprte kolone dnevnika, in da z veseljem sprejemamo vsako izjavo lastnega mnenja, dokler se pisec drži mej dostojnosti, dokler niso dopisi osebnega napadalnega značaja ali pa da ne gredo preko principov ameriške ustave.

"Ameriška Domovina" je bila vedno pripravljena sprejemati ne samo dostojne dopise svojih prijateljev, pač pa tudi svojih nasprotnikov, in celo prosi zmogne osebe, naj se potrudijo in pišejo dopise. Več glav več ve. Urednik ni noben vseznalec ali napetež, ki bi priobčeval samo svoje mišljenje, pač pa je vedno vesel, kadar se naročniki oglašajo s svojimi dopisi, v katerih skušajo tolačiti svoje mnenje o razmerah. In do tega so naši ljudje tudi popolnoma opravičeni.

Je mnogo zaved med našim narodom, ki ne pridejo nikdar v javnost, ker se enostavno nihče ne pobriga za to, urednikov pa tudi ne more biti povsod navzoč osebno ali po svojih poročevalcih. Koliko na primer imamo med našimi ljudmi društvenih uradnikov, ki že leta in leta delujejo pri svojih društvih, pri organizacijah, in ki so si tekom dolgih let društvenega poslovanja pridobili bogate skušnje na društvenem in organizacijskem polju. Oni vidijo pri poslovanju, kaj je narobe, kaj je koristno, a v največ slučajih molčijo. Če bi pa prišli v javnost z dobrimi argumenti, katere bi podprli z dokazi, tedaj je naša javnost že taka, da se vedno rada oprime dobrega in zavrne slabo. Saj je naš slovenski narod bistroumen in k vsemu dobremu nagnjen.

Na primer, ena najbolj perečih zadev v našem društvenem življenju je slaba udeležba članstva pri sejah. Društva, ki štejejo od 300 do 800 članov, zborujejo pri svojih mesečnih sejah pri udeležbi od 15 do 50 članov. Društveni uradniki, imajo skušnje z društvenim poslovanjem, bi morali premisliti, najti načine in sredstva, kaj naj se naredi, da bodo seje številnejše obiskane. Društvene seje so prva inštanca, nekak ljudski tabor, kjer se najprvo poizve za želje in namene našega naroda, kjer ima vsak svobodno besedo, da se izrazi po ljubi volji. Kadar se pri društvih kaj sklene, po dobri in razumni debati, gre taka stvar naprej, na višjo inštanco, na glavni odbor organizacije, kateri društvo pripada, kjer se zadeva ponovno vzame v pretres, in končno pride zadeva na konvencijo, na zborovanje od naroda poklicanih mož, ki končno veljavno gotovo sprejmejo vsako dobro stvar, ako se je prej o njej temeljito razpravljalo in se je izkazalo, da je zadeva v resnici koristna za narod.

Imamo pa tudi, zlasti mi Slovenci v Clevelandu in v državi Ohio, še toliko zadev in predmetov, o katerih bi dopisniki lahko izrazili svoje mnenje. Naši narodni domovi, ali so pod dobro upravo, ali napredujejo, ali je njih gospodarstvo v pravem teku, naše cerkve, naše šole, naše čitalnice, gospodarski in bančni zavodi, naša politika, naša trgovina, naš napredek in naše nazadovanje v splošnem — skratka, stotine predmetov, o katerih bi radi slišali mnenja naših prijateljev. Zima se bliža, dolgi večeri so pred vami, stotine in stotine vas je brez dela, imate čas, vsedite se, dobro premislite in sprostite svojo misel na papir, oddajte jo uredništvu, in če je količkar pametna in ugodna, gotovo bo zagledala beli dan, vam v zadovoljstvo, v pouk narodu. In če komu ne bo prav, vam bo pa odgovoril zopet po svojem prepričanju, pa se bomo tako vsi skupaj bolje poznali in bistrili pojme. Talent imate za pisanje, uporabite ga!

D O P I S I**KAMPANJSKE AKTIVNOSTI SLOVENSKE ZADRUŽNE ZVEZE**

Ni se še dobro otvorila, že je napredne strokovne unije in po v. polnem teku. Tekme za najboljše odgovore na stavljena vprašanja dobivajo navdušen odziv, kajti pisma prihajajo iz vseh delov mesta. Odgovori so dobri in kažejo, da se delavstvo zaveda potrebe ekonomske osvojitve. To kaže doseči, vsaj tako kažejo nekateri odgovori potom: zadrugnega gibanja, močne

dili, da komaj leto stara liga mladih zadrugarjev zmora kaj tacega. Pa so! Program je vodil aktiven in neumoren predslage, Frank Yeran, ml. Obrazložil je zakaj smo prišli skupaj in pomen oktobrske kampanje v tem letu. Sledila mu je gđc. Agnes Kodelja, katera je pojasnila kaj mladi delajo v korist zadrugne ideje, kje se shajajo, da to izvrše. Navzoči so ji sledili pazno v vseh izvajanjih. Njej je sledila gđc. Mimi Bokal. Bil je to njen prvi nastop, in glasom Martinskove in drugih sode, razvila se bo še v jako dobro govornico. Njena naloga je bila poseči v zgodovino in ustanovitve Mladinske Lige pri Slov. Zadrugni Zvezi. Obdelala je svoj predmet dobro. Velik aplavz svedoči to. V teh dveh ima mladina dve izborni moči. Če bosta še v časopise tako nastopale z dopisi, tedaj ni dvoma, da bo njih liga rastla vidoma od meseca do meseca.

Predsednik zadruga, John Gorjanc, je največ povdarjal potrebo, da se tudi delavci začne bolj hitro, bolj silovito organizirati v zadrugnem gibanju, kajti ves privatni trgovski sistem to dela noč in dan. Posameznik se v tej krizi ne bo zdržal, vse gre v nekeke Chain trgovine — bodi to trudi ali kaj drugega. Vlada sama pomaga pri tem z svojo Refinančno korporacijo. Kdor hoče spremene naj dela sedaj, kajti revolucija je že tukaj, ni je treba čakati. Politično in ekonomsko zavedno in aktivno delavstvo naj se kar pridruži zadrugam, ako hočejo res biti napredni. To sliši socialistom, komunistom, sploh vsem, ki hočejo nekaj doseči za delavstvo.

Zadnji in glavni govornik na večernem programu je bil priljubljen in splošno spoštovan delavski voditelj in neumoren čški zadrugar, Joseph Martinek. Dasiiravno izmučen na govorniški turi v New Yorku in v Chicagu, vendar prišel je in navduševal ne samo mladino za plemenito zadrugniško idejo, pač pa tudi

ostale navzoče. V svojem govoru je opisal moč zadruga Amalgamated Workers of America v New Yorku. Imajo 600 stanovalni skupaj, svoje zadruga in sedaj celo ljudsko šolo.

Glasom najkasnejših statistik je narastek v zadrugnem gibanju za nič manj kot za celih 355%. To v zadnjih dveh letih. Naku-povalna sila zavednih delavcev v zadrugah dnevno raste. To jasno znači, da danes, ko privatni business propada, nova ideja — Zadruga Ideja — siloma prodira, raste — gre navzgor! Kmetje in druge skupine spoznavajo, da je treba novega sistema razpečevanja delavskih produktov, da edino potom zadruga lahko pomaga graditi nov, boljši družabni sistem. V teh časih, ko privatni business vrag jemlje, zadruga rastejo po številu, članih in odjemalcih. Ljudje so spoznali, da produciranje in razpečevanje za profit male skupine je proti interesom delavstva in obstoju človeške družbe kot take.

Dolžnost mladine je pomagati zidati to njihovo bodočo družbo. Profitni sistem ne odgovarja, razpada — glej svetovno krizo — paniko in položaj v sami Ameriki, kjer je na milijone in milijone ljudi brez dela. Sedanji sistem hitro razpada ker ne producira za rabo, temveč za privatni profit. Le potom zadrugnega gibanja si lahko pridobimo ekonomsko svobodo. Zatorej, mladina, širite nauk in idejo zadrugništva! V tej družbi ne boste imeli nobene prilike več, torej zidajte lastno družbo, družbo, ki bo odgovarjala Vašim potrebam, ne privatnemu profitu in izkoriščanju ubogega delavca.

Med dejanji, govori in drugim je igral Fende s svojim prijateljem. Za ples Jackie Zorc. Da je bil uspeh gre zaslugi energiji mladine same, ženskemu klubu zadruga in direktoriju.

Za Slovensko Zadrugno Zvezo:

Joseph A. Siskovich, tajnik.

PO "DOMNU"

Človek misli in misli, pa še vedno v svoji človeški pozabljenosti kaj pozabi. Ko sem zadnjič napisal članek pod gornjim naslovom in je isti že izšel v podeljkovi številki Ameriške Domovine, sem opazil, da sem izpustil nekaj imen, ki po vsej pravici zaslužijo priznanje za svoje sodelovanje pri "Domnu."

Tako nisem omenil, da je Mr. Charles Zorman, brat našega pesnika Mr. Ivan Zorman, a sprejel petje na piano in tako pripravljal, da se je vse petje izvršilo tako uspešno. Prav lepa hvala Mr. Zorman!

Mrs. Mary Kushlan, ki vodi po fini postrežbi in zmernih cenah vsem dobro znano slaščičarno v S. N. Domu, katera slovi kot ena najodličnejših podjetij te vrste, pa je prodajala vstopnice za "Domna" brez vsake odškodnine za svoj trud in je s tem ponovno dokazala svoje blago srce, kadar se gre za lačne slovenske brezposelne.

Mr. John Bukovnik, naš poznani slovenski fotograf, ki zna človeka tako "namalati" da izgleda mnogo lepši kot v resnici (vsaj mene je tako naredil) in to po prav zmernih cenah, nam je tudi radevoljno posodil gotove predmete za uporabo na odru. — Njegov "studio" v S. N. Domu je priznan kot najboljši, najmodernejši v Clevelandu.

Ravno tako nam je gotove predmete posodil naš trgovec, vsem dobro poznani Mr. John Gornik. Njegova trgovina je vsled današnje krize tudi občutno prizadeta in to v veliki meri baš radi njegove odkritosrčne poštenosti, dobrosrčnosti in požrtvovalne narodne zavesti. Skratka, kaj ga ni rojaka, kateremu bi rojčak Gornik ne storil ene ali druge usluge in tudi kadar se je šlo za skupen narodni blagor, ni štedil s trdom, časom in denarjem. Žal, da se to le prerado pozablja.

Mr. Anton Anžlovar, ki ima v svoji trgovini vse potrebščine za ženske, — pa tudi moške srajce in drugo se dobi pri njem, je pa popustil pri ceni za blago, za narodno nošo, katero se je rabilo v zvezi s predstavo.

"Roka rokó umije, obe pa obraz," pravi naš ljudski pregovor. In če se že tolikrat povdarja geslo "svoji k svojim," bi bilo pač potrebno, da se tega zavedajo vsi tisti, ki prirejajo razne narodne, kulturne ali dobrodnele prireditve kakor tudi oni, ki iste posečajo, da predvsem upoštevajo tiste naše trgovce, obrtnike in profesioniste, ki take prireditve omogočajo. Saj je prav mnogo takih, ki svoj narodni davek prav obilno prispevajo ob vsaki priliki na ta ali oni način in kateri kar ne morejo odreči, kadar se trka na njih narodno čuteča srca. So pa tudi taki, katerim se vsa narodnost in dobri čuti začenjajo in končajo pri žepu ter se vsakega bremena na kratko odkrižajo, kot nadležne muhe.

Pri delih na odru pa so največ pomagali: Mr. Johny Adamič (t. j. naš Janez), Joe in John Petrič, Vick Schneler, Frank Novšak, Tony Lužar, Frank Žagar in Mr. Klemenčič. Vsem tem prav lepa hvala, kakor tudi rediteljcem od društva Triglav in vsem moškim rediteljem.

Hvala tudi brhkima dekletoma Miss Lillian Kuhar in Miss Agnes Adamič, ki sta v lepah narodnih nošah odgrinjali zastor. Že večkrat sem nadlegoval tukaj navedene ali druge, za kake usluge ne v mojo osebno korist, pač pa v interesu prireditve, pri kateri sem sodeloval, pa se je večkrat zgodilo, da javnost ni zvedela za njihovo naklonjenost. To pot pa sem se "po svoji vesti" potrudil, kar bom storil tudi v prihodnje ob enakih prilikah, če se še kaj takega primeri.

Da ne bo kake zamere, moram

popraviti še svojo napako, ki sem jo prepozno opazil v svojem zadnjem dopisu, kjer sem za predico imenoval Alice namesto Vide Kmet. Predica je namreč bila Vida, Alice pa je šivala, ko je bila za Jerico na odru. Saj boš oprostila moji napaki, kajne Vida?

Ako sem še koga pomotoma izpustil, pa naj mi oprostijo! — Hvala lepa prav vsem!

Louis Oblak.

Zganimo se!

Cleveland (Collinwood), O. — Dopisi iz Collinwooda me zanimajo. Posebno razveseljivo je, da se je slovenska masa v tem kraju začela vendar enkrat gibati. Ne vem ali je naših ljudi sram ali se boje, kadar je čas priti na plan ob času volitev. Zavedajmo se, da imamo svobodno voliti stranke, kakršne si sami mislimo da so najboljše za nas. Nedavno je bilo dokazano po statistiki, da Slovenci živimo v veliko večji množini v 32. vardi, kakor smo pa reprezentirani na volivnem tiketu. Ni torej stranka ali kaj drugega, ampak politična mlačnost ali še bolje povedano: lenoba. Naj si zapomnijo oni, ki včasih rabijo pomoči tu ali tam, da ako ne volijo, so politično mrtvi in da je že marsikomu odletela lepa prilika, kadar se vpraša: kje živite, kdo ste.

Slovenski demokratiški klub 32. varde je danes močan po članstvu in je sestavljen v enoto ženskega in moškega članstva, kadar nastopa na svojem delu. Kdor hoče torej postati član, naj se udeleži "smokerja," ki se vrši v četrtek 6. oktobra (danes) v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd. V torek 11. oktobra zvečer pa ima klub sejo v Slovenskem domu na Holmes Ave. Pridite na sejo. Za 50c postanete član do novega leta. Ni glavno vprašanje denar, klub hoče naše ljudi združiti, da dobimo mi priznanje za naše glasove in ne oni, ki so v manjšini tu med nami.

Žalostno je, ko vsi vemo, da so Italijani v manjšini v 32. vardi, izkaz pri volitvah pa kaže nasprotno. Naša lenoba in zapanost je vzrok, da ima mnogo teh ljudi danes v teh težkih časih delo, mi Slovenci pa visimo po ogalih. Židje, Nemei in drugi dobivajo priznanje, mi pa spimo. Zato apeliram, da se rojaki zganejo in naj vsak stori svojo državljansko dolžnost, to je, da se registrira in voli, in da postane kot slovenski volivec član svojega kluba.

Žena, ki bereš te vrstice, opomni svojega moža na ta opomin, enako naj pa tudi mož stori. Prenehajmo biti orodje drugih! Stopimo skupno in uspeh je na naši strani.

Član kluba.

Veselica v Collinwoodu

Pričeli so se dolgi in hladni jesenski večeri. Da na nam ne bo preveč dolg čas, je naše društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ sklenilo, da priredi plesno

Tako sem blizu . . .

Razdalja danes ne pomeni nič in treba je samo poklicati po telefonu, pa smo takoj na mestu. Najsi bo v mestu ali zunaj mesta, mi se vedno radi odzovemo, kadar nas pokličete.

Ferfoliatov pogrebni zavod je tako blizu do vas, kakor blizu je vaš telefon. Ako želite naše postrežbe, pokličite nas.

Louis L. Ferfolia

SLOVENSKI POGREBNIK
3515 East 81st St.
Tel. Michigan 7428

veselico v nedeljo 9. oktobra v Slovenskem domu na Holmes Ave. Začetek veselice je ob 7:30 zvečer. Vstopnina samo 35 centov.

Članice veselice odbora se že dolgo pripravljajo, da cenjenim udeležencem in udeleženkam kar najboljše postrežejo z dobro jedjo kot tudi pijačo. Ne večerjajte nič doma, ker bo na veselici vsega obilo pripravljeno.

Torej drage mi sestre, dolžnost naša je, da se vse brez izjeme udeležimo te naše prireditve. Pripeljite seboj tudi svoje moze, dekleta pa svoje fante. Čim več nas bo, tem večji bo uspeh. Prijazno je vabljen tudi ostalo občinstvo in članstvo Slovenske Dobrodnele Zveze. Godba Jack Zorca nam bo igrala poskočne polke in lepe valčke.

Torej v nedeljo večer, 9. oktobra, vsi na ples društva Collinwoodske Slovenke, ne bo vam žal!

Rose Planinšek, predsednica.

Društvo Slovenski Dom št. 6 S. D. Z.

Članom društva Slovenski dom št. 6 SDZ se naznanja, da kateri mislijo prositi za posojilo za assessment, da se zgledajo ta mesec pri tajniku, ker listine za ta posojila morajo priti na glavni urad najkasneje do 20. vsaki mesec. Ker se naša seja vrši na 21. ta mesec, je to naznanilo na mestu, da ne bo kake pritožbe od strani članstva. Pozdrav!

Joseph Stupica, tajnik.

Anglija kliče konferenco radi Nemcev

London, 5. oktobra. Angleška vlada skuša dognati, če je mogoče sklicati konferenco, pri kateri naj bi se razpravljalo, če je mogoče dovoliti Nemcem enakost v oboroževanju. Nemčija je zagrozila, da izstopi od pogajanj za razorožitev. Anglija vprašuje Francijo, Nemčijo in Italijo za mnenje. Ako bo konferenca se uresničila, se bo položaj precej zboljšal v Evropi.

Dnevna vprašanja

1. Kdo je odkril vitamine?
2. Kdo je odkril X-žarke?
3. Katera angleška kraljica je imela sedemnajst otrok?
4. Katero glavno mesto posamezne države v Zed. državi imajo največ prebivalcev?
5. Katere države so bile pripuščene v ameriško unijo tekom civilne vojne?
6. Katera zelenjava je dobra za živce?
7. Kako se zrakoplovci grejejo tekom poleta?
8. Kateri je najstarejši predmet pohištva na svetu?
9. Koliko telefonov imajo danes v Palestini?
10. Kako so plačani uslužbanci cestne železnice v Elkhart, Indiana?

Odgovori na vprašanja

1. Casimir Funk.
2. Dr. Roentgen v Nemčiji, leta 1905.
3. Kraljica Ana, ki je vladala od leta 1702 do 1714.
4. Boston, glavno mesto države Massachusetts.
5. West Virginia in Nevada.
6. Špinača, zelena, peteršilj, špargelj in kumare.
7. Kadar se zrakoplovec nahaja v zraku, greje elektrika njegovo obleko. Električna prijava od baterij.
8. Postelja.
9. 4374.
10. Ves denar, ki ga dobi motorman ali sprevodnik na ulični kari tekom dneva, nad 10 centov na miljo, je njegovo.

Če verjamete al' pa ne.

Neki star fant je poslal uredništvu nekega časopisa sledeče vprašanje:

"Dragi urednik! Prosim, bodite tako prijazni in mi pojasnite, zakaj dekleta vedno zamiže, kadar se jih poljubi?"

Urednik mu točno odgovori: "Pošljite nam vašo fotografijo, pa vam bomo lahko odgovorili na vprašanje."

Tujec pozvonil pri vratih. Odpret mu pride hišna gospodinja, košata in močna ženska.

"Rad bi govoril z vašim možem," pravi tujec.

"Tudi jaz bi rada govorila z njim par besed," reče žena, "samo če bi ga dobila v roke. Že ves teden ga namreč ni domov."

"Na kaj mora vojak predvsem paziti, kadar čisti puško?" vpraša kaprol rekruta.

"Na številko od puške, gospod kaprol."

"Na številko? Zakaj pa na številko?"

"Zato, da ne bi pomotoma označil kako drugo puško in ne svoje."

"Jaz sem svojo ženo že od začetka navadil na največjo točnost."

"Vsa čast!"

"Da. Vsak večer, točno ob petih mora biti večerja na mizi."

"In če si par minut kasen?"

"No, potem pa ne dobim nič večerje, tako zelo je točna moja ženka."

Dva prijatelja se nepričakovano srečata pri Niagarskih slapovih.

"Glej ga, glej, kaj pa ti tukaj delaš?" vzklikne eden.

"Na ženitovanjskem potovanju sem," odgovori drugi.

"Teko? Čestitam! Kje pa imaš ženko?"

"Ni hotela iti z menoj, ker je že tolikokrat videla slapove, sem šel pa kar sam. In hišo tudi nisva mogla kar tako samo pustiti."

Če verjamete, al' pa ne, ampak dejstvo je, da kadar dve ženski kupita novo obleko, ne občudujeta vsaka svojo, ampak vsaka občuduje obleko druge.

Oče je šel s svojim sinčkom na sprehod. Po poti ga sinček venomer sprašuje to in ono, kot pač to radi delajo redovni otroci, ki hočejo vse vedeti. Tako začne sinček:

"Ata, pa se ti bojiš velikega psa?"

"Prav nič se ga ne bojim," odvrne oče.

"Gotovo bi pa imel strah pred divjim konjem."

"Tudi pred tem ne, sinko."

"Ampak leva bi se pa gotovo bal?"

"Prav nič bi se ga ne bal."

"O, potem se pa res nobenega drugega na vsem svetu ne bojiš, kot naše mame," se začudi sinko. In oče ni rekel ničesar na te sinkove besede.

Multimilijonar leži na smrtni postelji. K sebi pokliče svojo mlado lepo ženo in ji reče: "Dobro veš, kako sem vedno skrbel zate. Vse, kar imam, bo tvoje. In celo na smrtni postelji mislim nate in imam samo eno željo, katero mi moraš obljubiti, da jo boš izpolnila. Vem, da jih je mnogo, ki te bodo prosili za roko, ker boš tako bogata. Toda vsem tem bom eno zasolil, da bodo pomnili, zato je moja zadnja želja, da mi obljubiš, da boš poročila našega mladega šoferja, ki je pošten in prihaja tudi iz jako poštene družine. Ali mi to obljubiš?"

"Oh, seveda ti obljubim," reče ženka vsa v solzah, "saj sva že tri mesece skrivno zaročena."

FR. JAKLIČ:

PEKLENA SVOBODA

Povest o ljubljanski in izanski revoluciji leta 1848

Za hip so vsi ostrmeli in onemeli, zakaj trkanje, ki je prihajalo od vrat, ni bilo proseče trkanje popotnika, ki išče zavetja in prenočišča, temveč so težki udarci padali z vso silo na vrata, da so hreščala, se stresala vrata soban in šklepetala okna vsega gradu; nihče ni mogel dvomiti o namernih obiskovalcev.

Tedaj so ženske zavreščale in se ozrle po moških, proseč jih zavetja, pisar je pa viknil z glasom, ki je razodeval vse kaj drugega kot junatstvo:

"So že tukaj!"

Razburjenje je naraščalo, zakaj grad se je stresal kakor ob potresu.

V gradu ni nihče vedel, kaj bi naredil, le veliki logar je res stopil k oknu in ga odprl, da bi posvaril neljube goste. Toda komaj je drhal zagledala v odprtem oknu graščinskega človeka, tedaj je zagnala z nepopisno silo strašni krik:

"Glavo ali pa urbar!"

Iz sto in sto grl je prihajal strašni klic, ki ga je delala temna noč še strašnejša, ki ga je razbijanje na vrata delalo še groznejša.

Strah in kopnenje je obšlo ljudi v gradu in jih zmešalo, da niso vedeli ne kako ne kam.

Veliki logar še ni utegnil odgovoriti množice, tedaj je bilo že po oknih, da so zvenčale razbite šipe in je logar presenečen skočil nazaj.

"Glavo ali pa urbar!"

Ta strašni klic se je razlegal sedaj še strašneje in še razločnejše.

Vsi grajski ljudje so sedaj v strahu razumeli, da jim gre za glavo, in to spoznanje je izvalilo ženskam obupni klic: "Jezus! Marija!"

Jok se je razlegnil po grajskih sobanah. Veliki logar je sikal: "Psi!" — streljati pa ni utegnil.

"Bežimo!" je nenadoma zavriškel nekdo in tisti hip je nastalo prerivanje in skakanje po sobanah. Kakor brez glave so tekali sem in tja, iskali klobukov in čbleke, klicali drug drugega, se gnetli pri vratih. Vse je bilo razburjeno, vse zmešano.

V oknih je blisknil zar ognja. Trepet po sobanah je postal še večji.

"Ven! Ven! Ven!"

Drug čez drugega so se prekopicevali po hodnikih in stopnicah. Javkanje, vpitje, klici na pomoč, kletve — vse se je razlegalo po gradu, a zunaj je postajalo svetlejšje in svetlejšje, zakaj puntarji so zažigali slamnate kopice, s katerimi so bile odete razne žlahtne rože in grmi.

"Kdo bo v temi delal! Pali!"

Vrata so naposled pod sekirami, krampi in cepini odnehala, zasijale so široke špranje, udarili so se posamezni kosi in vpitje črnih postav, ki so naskakovale grad, se je razlegalo tako čvrsto in jasno po vežah in hodnikih, kakor da bi bili strašni gostje že znotraj, graščincem za petami.

"Ven! Ven!"

Na prednjih vratih so bili divji gostje, zato so prebivalci graščine bežali skozi zadnja vrata v park, iščoč zavetja v temi, čim dlje od nesrečnega gradu, tem boljše.

Ko so vrgli velika vrata iz tečajev, da je zagrmelo in se streslo po vsem gradu, so napadovci zaviskali od veselja, a oni, ki so bili na begu, so še bolj pospešili korake.

Drhal je hipoma navalila v vežo, se razila po hodnikih, s silo odpirala vrata v sobane in shrambe, pred njo je pa šel strašni klic:

"Glavo ali pa urbar!"

"Urbar! Tukaj je!" je viknil Ahtik, ko je odpehnil duri v pi-

sarno in se zagnal proti omari, v kateri so bile zaklenjene knjige. "Urbar! Urbar!" je zagnala množica in tiščala v pisarno, kjer so ležale knjige v omarah in so bile nakopičene po visokih policah razne listine in debele knjige, več ali manj vredne, vse pa potrebne za graščinsko gospodarstvo.

"Tukajje so! Cela vrsta jih je!" je zavpil Ahtik, ko so bila vrata omare v koscih in je vzel v roke prvo knjigo in jo odprl, kakor bi hotel brati. Vsi so stegnili roke, kot bi si hoteli s prsti ogledati tisto strašno zver, ki davi in mori graščinskega kmeta.

"To bomo popravili!" se je napejal Ahtik, da bi prišel do veljave, toda že je stegnil Maček iz Podgozda dolgo roko in mu je iztrgal urbar iz rok in zakričal z grozno zadovoljnostjo:

"Na ogenj z njim! Vse na ogenj! Vse naj zgori!"

Zagrabil je knjig in papirja, kolikor je mogel, in vpil:

"Kdo bo popravljalo, ko je vse napak! Sežrimo! Vse sežrimo!"

S tovorom se je zagnal proti vratom. To je navdušilo vse, ker je bil zadel njihovo misel. Zatulili so od veselja, sto rok je seglo na police in omare. Nekateri so vlekli tovore ven, drugi so si delo olajšali in metali kar skozi okna pred grad, kjer so drugi zmetali vse na grmado, ki je postajala večja in večja; plamen je švigal višje in višje, močni šopi isker so se igrali v zreku, zažareli so oblaki in v grajski okolici je nastal krvav dan.

Ljudi je obšla tolika slast uničevanja, da so potem, ko je zmanjkalo knjig in papirja, planili na pohištvo. Mize in stoli so hreščali, omare so bobnale in vse je šlo skozi vrata ali okna na gorečo grmado.

"Gori! Grad gori!" je jeknilo po Studencu, pa nikogar ni bilo, ki bi šel bit plat zvona, nikogar, ki bi hotel gasiti.

Ko je bila oplenjena pisarna tako, da je ostal le še kak žebel v zidu, ko so zvekali tudi vrata in okna na ogenj, so šli naprej od sebe do sobe, od stanovanja do stanovanja v pritličju in potem višje v nadstropja in na vse strani.

Vse, karkoli se je dalo odtrgati ali odbiti, je prišlo na grmado: dragocena oprava obednice in velike sprejemne sobane, zastori in preproge, slike znamenitih umetnikov, podobe prednikov turjaških in prejšnjih lastnikov graščine, porcelan in steklo, vse vse je šlo na ogenj ali se je pa izpremenilo v črepinje.

Ogenj je pa naraščal in njegov svet je segal preko Mahu do Ljubljane, da so se lesketala okna v Rebri.

Pred gradom se je pa ustavil general. Njegova vojska je razdevala sovražno taborišče, on je pa opazoval gorečo grmado in se grohotal:

"Hahaha! Tako je prav! Vse dol! Svoboda, vivat svoboda!"

Odgovarjalo mu je sto grl onih, ki se niso mogli uvrstiti pri pokončevanju:

"Taka in desetina je preč, ne bo nas drla graščina več!"

"Svoboda! Svoboda je prišla!"

Iz gradu so pa še vedno nosili razno pohištvo, orodje, posteljno, obleko, posodo in še vsakovrstne stvari, ki so bile že od nekdaj v gradu. Stvari, ki so bile koristne in potrebne, tudi take, ki bi prišle prav v kmečki hiši. Tedaj se je zazdelo škoda temu in onemu, da bi stvar uničili oti jo in jo spravili na varno.

"Vse je bilo naše! Naši žulji so bili! Mi smo delali. Mi smo zbirali!"

Take misli so jih obšle, stegnili so roke po stvarih, ki jih je bilo privleklo navdušenje na grmado, da jih otmo in se okoristijo z njimi.

Pohlep se je zbudil in lakomnost jih je gnala naprej od sobe do sobe, od shrambe do shrambe, od nadstropja do nadstropja in kar ni bilo prenerodno, da se je dalo odnesti, je dobilo novega gospodarja. Obleka, perilo, po-

soda, orodje, vse je prav prišlo. Najbolje so pa zadel tisti, ki so si bili odprli pot v shrambe, polne žita in jestvin.

Segli so po gnjatih, klobase so se kar drobile v rokah, žepi so bili takoj polni in tlačili so si za srajco in grabili in grabili, dokler je bilo kaj in kolikor so mogli spraviti. Srečen tisti, ki je zalotil kako vrečo ali primerno posodo, da je mogel spraviti. Tam so višeli tudi lepo okajeni bohi, ponos in uteha vsake gospodinje. Vsi so segli po njih, toda samo krepkemu šviglju iz Sarskega se je posrečilo, da je donesel največjega, enega celega je dobil tudi štrumbelj iz Iške vasi.

Nevoščljivost je sijala iz marsikatega očesa, ki je gledalo za švigljem, kako se je postavljal z bohom, ki ga je odnesel in nosil optiv. Zavidali so pa tudi one, ki so odnašali moko v vrečah, ki so odnašali žito in kričali:

"Sedaj je pa desetina nazaj!"

Oni s plonom so odhajali, da spravijo priborjeno na varno, a tisti, ki so bili še praznih rok, ki so skrbeli le, da bi grmada ne pogorela, ki so vlačili iz gradu gorljive predmete in skrbeli, da bi noben papir ne ostal, ki je kdo ve kakšno nevarno pismo, so pa sedaj, ko jih je nevoščljivost podžigala, s tem večjo poželjivostjo planili za blagom po vseh prostori, pretekli vse kote do podstrešja in končno vlomili v kleti.

"Vino! Vino! Vino!" Ta klic se je razlegnil na vse strani in hipoma je nastala pred kletmi gneča, ker so hoteli vsi kmalu do sladkih studencev. Napolnili so kleti tako, da so komaj napravili prostor za generala, ki ga je bil zdrnil veseli klic in zbudil v njem nelzerno jezo.

"Ostarija!" je viknil general, poln želje po vinu. "Bomo videli, kakšnega si je gnadjivi gospod grof privoščil. Bomo videli, kakšen okus ima gnadjivi gospod grof. Hahaha! Vina gor!"

"Prostor za generala!" je tulil pred seboj in se prerival do sodov, kjer so bile pipe že odprte in je vino teklo v najrazličnejšo posodo, ki je bila uplenjena, pa ni bila nikdar namenjena za vino, nastavljali so klobuke in kape, črepinje in prgišča, teklo je tudi na tla.

"Tukaj bo nocoj generalkvartir!"

S temi besedami je sedel Križanoga na lego poleg soda, in ker ni imel kozarca, niti kake druge posode, ker se ni udeleževal plenjenja, je potegnil klobuk z glave in ga podstavljal k pipi, kakor je videl druge, in pil s slastjo.

V kleti je hrumelo. Beseda je postajala čimdalje bolj drzna in silovita.

"Na mzerof! K fešnarju! V farovž!"

Tako se je začelo razlegati po kletih. Klic je bil vedno silnejši in nestrpnost. Klicali so oni, ki so imeli dovolj pijače in so si zaželeli drugih stvari, lepih, priročnih in koristnih.

Tedaj je izpregovoril general: "Pa stopite v farovž! Tam je zapisan pasji snop. Pa postrašite farja! Naj da kaj od sebe! Glavo ali pa urbar!"

"Glavo ali pa urbar!" je zadonelo v kleti, so ponovili po vežah in hodnikih in ponavljali pred gradom, kjer je bilo dovolj plena željnih, ter so jo udrlji proti vasi nad farovž.

V kleti je postalo skoraj prazno. H generalu so prišli nekateri možakarji, ki so imeli vino nad vse radi, in so se "težki" naslanjali ob sode in na zid.

V grajski kleti je ostal tudi Glavanov Janez iz škrilj. Ni se mu ljubilo ne peti ne govoriti, tudi pil ni. Zamišljen je slonel ob zidu in premišljeval.

Tedaj ga je ugledal Tone in ga zdrnil:

"Fant, kaj se pa ti tako kisto držiš? Pij in poj! Takega še nisi pil in tako poceni tudi ne!"

"Nisem žejen!" je odvrnil Janez.

"Pa kakšno zini, široko, da je ne bo mogel nihče pogoltniti. Kaj premišljaš! Ni čas za to."

"Tri dni sem ga oprezoval, pa

ga nisem dobil," mu je odgovoril Janez in razgrnil svoje srce in dušo, da ga je Tone zpregledal in vedel, kaj mu je treba.

"Teslo! Kaj pa čakaš? Ako misliš z Lahom poravnati, pojdi! Sedaj je ura! Take nikdar več ne bo. Videl si pa tudi, kako se naredi. Na, pij!"

In Janez je pil iz Tonetovega klobuka in sedaj je videl jasno vso pot pred seboj do cilja, do katerega je že dolgo, dolgo namerjal.

"Na Preseko! Škriljani, na Preseko! Tam je naš hudič!"

Tako je bolj zarjovel kakor zavpil Glavanov Janez in zavihel nad glavo sekuro, ki jo je imel v rokah.

"Škriljani, na Preseko!"

"Na Preseko!" so se oglašali posamezni, čimdalje več jih je bilo, in šli za Janezom, ki je vedno ponavljal:

"Na Preseko! Škriljani, na Preseko! Golani, na Preseko! Nad Menata!"

Ta klic je izzvenel pred gradom in zdolaj po cesti in na vasi.

"Škriljani, na Preseko! Maček, opjdi z nami!"

Janez je prevpil ves hrup in vsi oni s hribom, ki so ga slišali in razumeli, so šli za njim, ukajoči in vikajoči.

V grajski kleti je ostal le general Tone in nekaj hudo vinskih puntarjev. Pili so in se veselili, da je bila ura že blizu polnoči. Tedaj se je pa razlegnilo v veži prestrašeno vpitje, tekanje sem in tja in skoraj je planil v klet ves zasoplen človek, ki je komaj sunil iz sebe:

"Vojaki!"

In sleherni, ki je zasoplen prihitel v klet, je imel na jeziku besedo: "Vojaki!"

"Kje? Kje?" je vprašal general osuplo in se vzdignil z lege poleg soda.

"Kej so? Kje so?" so vprašali vsi oni, ki so bili še trezni in so razumeli naznanilo.

Mahnarek, ki je bil med prvimi pribežal, je vzel Tonetu klobuk z vinom in pil, potem pa povedal:

"Nameravali smo udariti v farovž. Ko ni bilo tebe, sem dal jaz povelje, da morajo eni iti po vasi in odzadaj mimo kaplani, je jaz sem hotel s tistimi, ki so se mene drželi, pa mimo Mesarja po ulicah v farovž. Tako bi nam še miš ne bila ušla. Naročil sem bil ljudem, naj grabijo samo po papirju in po bukvah, da nam ne bodo mogli očitati, da smo sirovi, zlasti ker imamo itak jesti dovolj. Gremo po ulicah, kolikor mogoče nelahko, in če pridemo blizu farovža, tedaj pa pred nami nekdo zakriči: Haltberdja! — Kar mraz mi je šlo po hrbtu in sem dejal, ko sem se nekoliko zavedel: Kdo je tam? Naprej! Tako sem dejal in smo porinili tiste, ki so bili pred nami. Tedaj je pa od vseh strani prihajalo: Haltberdja! Haltberdja! Naši so pa vpili: Nazaj, nazaj! In pritisnili nazaj da so nas odrinili. Soldatje! Paganeti! so vpili vse vprek.

(Dalje prihodnjič)

— o —

Pristopajte k domači organizaciji, k S. D. Z.

Vabilo na PLES

katerega priredi

društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ

V NEDELJO 9. OKTOBRA, 1932

V SLOVENSKEM DOMU NA HOLMES AVE.

Začetek ob 7:30 zvečer

Vljudno vabimo cenjeno občinstvo od blizu in daleč. Igrala bo Jack Zorcova godba. Preskrbljeno bo obilo za lačne in žejne.

Vljudno vabi

DOBOR

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 0583

COLLINWOODSKI URAD: Tel.: KEmmore 3118

452 E. 152D STREET

FRANK ARKO, zastopnik

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
za dve družini. Cena samo \$3,400. Vse moderno, garaža. Hiša se nahaja na 74. cesti. Vprašajte pri Jos. Globokar, 986 E. 74th St. (236)

Stanovanje
se da v najem, osem sob in garaža. Stanovanje v hiši za eno družino. Vprašajte na 830 E. 156th St. (236)

Proda se
zelo poceni hiša za dve družini. V nakup se vzame tudi vaša bančna vloga v International posojilnici. Zglasite se na 6313 St. Clair Ave., zadaj, zgorej. (235)

Na stanovanje
vzame ženska drugo žensko, samo \$7.00 na mesec. Vsa priprava v kuhinji. Vpraša se na 1048 E. 68th St., zgorej. (235)

Odda se
stanovanje obstoječe iz štirih sob, v zližini slovenske cerkve v Collinwoodu. Vprašajte na 712 E. 156th St. (Oct.14.6.)

Stanovanje
se da v najem, štiri čedne sobe, spodaj, zadaj. Kopališče, klet in podstrežje. Vprašajte na 6707 Schaefer Ave. (Oct.4.6.8.)

ITALIAN LINE

"ITALIA" — "COSULICH"
1000 Chester Avenue
Cleveland, O.
Cherry 6575

DIREKTA ZVEZA V Trstu in Dubrovnik

Razkošni in ogromni parki. Od New Yorka do Trsta 11 dni.

PRIHODNJA PLOVBA:

8. oktobra.....Rex
12. oktobra.....Vulcania
15. oktobra.....Conte Grande
22. oktobra.....Augustus
29. oktobra.....Saturnia
2. novembra.....Roma

ZNIŽANE CENE
v eno stran in round trip
Izborne udobnosti
Izvrstna kuhinja
Vprašajte lokalnega agenta ali družbo

MACHINE SHOP

Za izdelovanje in popravilo vseh vrst mehanike. Popravila po najnižji ceni. Se priprava

LUSTREK & PETSCH
1422 Larchmont Rd. off St. Clair 179th St.
Tel. KEmmore 4116-W

Furnace and Sheet Metal Supplies

Popravila na vseh modelih. Direktno k vam po cenah na debelo.

Monerief Furnace Sales & Service Co.
15301 School Ave.
/ Glenview 1162

BRUSS RADIO SERVICE

6026 ST. CLAIR AVENUE
ENdicott 4324

Strokovnjaki popravila na vseh vrstah radio aparatov. Zmerne cene za garantsko delo. Odprto od 9. jutraj do 8. zvečer.

DOBER PREMOCI

Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Starl Cimpermanov prostor
HEnderson 5798

FRANK ARKO, zastopnik

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

DOBOR

CASH ONLY!

CASH ONLY!

Kampanjska razprodaja Zadruga

7. IN 8. OKTOBRA 1932

LUX Toilet Soap 3 za 20c	SMALL LUX..... 3 za 25c
RINSO, Large 19c	LARGE LUX..... 2 za 43c
Octagon Soap, large bars ..... 6 za 25c	OCTAGON POWDER ..... 2 za 9c
OCTAGON CLEANSER ..... 2 za 9c	P. and G. SOAP LARGE ..... 8 za 25c

RAZPRODAJNA POSEBNOST!
VSAKOVRTNO MESO PRVE KAKOVOSTI
10% POPUSTA!

WEIDEMAN CORN STARCH..... Pkg. 7c	MACARONI..... 3 lbs. 20c
NOODLES..... 2 lbs. 23c	LA FRANCE 3 Pkg. 25c
SPLIT PEAS..... 1 funt 5c	ARISTOS MOKA 24½ lbs. 79c
TRINERJEVO VINO 89c	VSAKOVRTSTEN JELLY 1 pint samo 10c

SLOVENSKA ZADRUŽNA ZVEZA

667 East 152nd Street
16721 Waterloo Road 712-14 East 200th Street

Tekom kampanje je v teku tekma za tri najboljša pisma z odgovori na vprašanja, katere smo stavili v obeh listih 30. septembra. Če se niste poslali svojih odgovorov, storite to danes. Dobitki so vredni vašega truda. Ako se niste odjemalce zadruga, postanite tekom kampanje — SE DANES!

"VELETURIST"

ARNOLD ZWIEG:

Slučaj narednika Griše

Za "Ameriško Domovino" prestavil M. U.

Griša je prijala toplota in luč: nikakor pa ni bil razpoložen za družbo. Zdelo se mu je, da ima še marsikaj premisliti, a za razmišljanje je pač najbolje, da je sam. Nato se je spomnil, da bo kaj kmalu brez prijateljev, tako se je odločil, da bo sedel tu in premišljeval v njih družbi. To baka je imel, kar je bila poglavita stvar, sicer bi si ga bil moral sposoditi ali pa ga kupiti. Ne bi ga bil rad kupil, ker je varčeval za Marfo Ivanovno in svojo malo hčerko ter za svoja bodoča podjetja, tako da bo lahko začel življenje po vojni brez dolgov. Marsičesa se je naučil v vojni. Naučil se je izdelovati male okraske iz železa: prstane in uteze za pisma. Postal je tudi prvovrsten rezbar: z navadnim nožičem je znal izdelovati žlice in vilice, katerih ročaje je okraševal z rezljanimi cvetkami. Poleg tega se je naučil še drugih rokodelstev, a v zadnjem času še mizarstva: očitno je bilo tedaj, da mu ne bi bilo treba nikdar stradati. Nemško poveljstvo je imelo v rokah njegov imetek: tridesetdeset rubljev v papirju, katere si je bil prihranil od svoje naredniške plače, ter šestnajst nemških mark. Vse to mu bodo morali vrniti, ali pa poslati Marfi Ivanovni. Vedel je, da ji bodo poslali denar preko švedske. Švedi so bili človekoljubni ljudje, ter se niso hoteli vmešavati v vojno, si je mislil, pač pa so skušali na ta način posredovati med obema vojujočima se druhalima, da vsaj s tem pokažejo, da ni še docela na svetu zamrla človekoljubnost. Spominjal se je, kako je hotel iti domov: stopil je na pot miru, da bo lahko končno sedel pri svoji Marfi in svoji hčerki. Vojna pa ga je ulovila v past, iz katere ni izhoda. Videl je v samega sebe, priklenjenega volka. Lovci pa prihajajo počasi ter se naslanjajo nad besnostjo in strahom živali, ki se skuša zagnati še v poslednji skok, da se reši. Griša je videl to prikazen ter je začutil v sebi glas, ki mu je veleval, naj pogrne. A zmajal je z glavo. Zbežal bi bil zasledovalcem, da pade v roke drugim. Med Mervinskim in fronto je bila dežela preplavljena s taborišči, nepreglednimi vrstami šotorov, po vseh poteh so hoteli orodnanosti na konjih in motornih kolesih, patrolje vojaške policije, dopustniki, ki so hodili na postaje in zopet drugi, ki so se vračali. Bilo je jasno: le norec bi mogel poskušati misliti v takih okoliščinah na beg. In z globokim vzdihljajem udanosti si je Griša priznal, da noče pobegniti. Kost je bila izmučena, da bi se še pustila premetavati od psov. Domislil se je, da je na vse to že mislil onega dne, ko je gledal ob Sachtovi strani na vežbališču snežni vihar. Sacht mu je tedaj dal razumeti, da ga smatrate poštenjakom. Mar je bil Griša v resnici dober človek, poštenjak? Pogledal je po stražnji sobi. Nemci so polegali po slamnjatih, čitali knjige in časopise. Drugi zopet so sedeli za mizo, pisali pisma, kvarteli, se pogovarjali in kadili. Mar so ti bili hudobni? Ako bi Griša stopil k vratom, tedaj bi bil vstal korporal Sacht v svojih škornjih, s svojim pasom in svojo puško. Nato, ako bi stekel po hodniku, preko prvega dvorišča do vrat na desni, bi začel za seboj kričati: "Stoj!" Nato bi začel dobroznan jak pešadijske puške, ali pa večih. In kakor bi mu bila sreča mila: morebiti bi kaka kroglja prevrtala njegov hrbet, ali pa ne. In če bi se mu posrečilo

mec ali Oger, na katerega enkrat meri, nikdar več ne vrne živ. Tudi je vedel, kako se mečejo ročne granate. Druga slika je vstala v njegovem spominu: videl je: štiri moške beže proti zaklonu, njim na čelu mlad korporal. Previdno je nameril svojo ročno granato, jo vrgel in že je videl, kako je padla baš v njih sredo, kakor pade kamen med vrabice. Niti eden njih ni izbegnil — vsi so bili mrtvi. Res je, da ni ubijal ljudi vsak dan, a storil je to večkrat, kakor si je mogel domisliti. Griša, seveda ni slab človek; na slepo je sprejel tradicije svojega polka: bojevati se srčno za carja in domovino.

Griša se je umiril ter je poklical korporala Sacht. Prosil ga je, naj ga pospremi na stranišče, samo da pride nekoliko na sveži zrak. Kako plavkast je mrak! In medtem ko je Griša tekkel preko dvorišča, je videl, koliko belega snega se je nakopičilo tekom popoldneva. Zice električne napeljave so bile polne snegu, a vsake kol je imel visoko belo kapo. Griša se je sklonil ter zajel pest snega, odprl usta ter si ga natresel vanje.

"Zelo dober je," je dejal korporalu Sachtu ter se nasmejale. "Zejen boš po njem," je odvrnil Nemec, ki je vedel iz Srbije sem, kake muke povzroča žej, ki jo povzroči sneg.

"Prava reč," se je zasmejal Griša. "Vendar pa je dobrega kusa in tudi je kaj pripravno ležišče za človeka." Nato je dejal zamišljeno: "Ako pride ona stara ženica — Babka — bi rad govoril z njo." "Dobro," je odvrnil korporal. "Storil bom vse potrebno. Nihče mi ni še ukazal, da ne smeš videti obiskovalcev. Vendar, ako nikdar ne pride pred šesto, ker se boji, da bi se srečala s starim."

Med opoldanskim odmorom je sedel Posnansky za svojo mizo. Winfried je sedel na robu iste, a Bertin je nemirno korakal po sobi. Winfried je pojasnjeval: "Albert je bil odposlan oni brzojav še predno je govoril z njim Lychow, hotel je, baš kakor kak preplašen šolarček. Njegov ukaz je bil odposlan ob treh in pol, a z ekscelenco sta se imela sestati šele ob polpetih. In če mu je del stari dober nauk, tedaj se je gotovo že premislil in ga bo preklical. Kakor gotovo sedim tu, vama lahko zatrdim, da bo brzojav preklican — še pred večerjo."

Kmalu nato je Winfried poklical po telefonu korporala Manninga ter mu povedal, kje ga najde, ako prispe kak brzojav od strica. Sedaj pojde v častniško menzo, a kasneje zvečer pa v "vojaški dom," kjer bo nek saksosko protestantovsko slavlje. Smehljaje se je dejal: "Le pridi še ti, ako se ti poljustrašen upor, ko je pomislil na tako nasilje. Saj ga ni toli brigalo, da ga ustrelje, pač pa ga je jezilo, da ga ustrelje brez vzroke na tako neumen način, ne da bi bil kaj zagrešil. Zadostovalo je, da bi človek ponorel."

Nenadoma so se dvignile v njegovih možganih podobne preteklosti. Bil je junak — mogočen vojskovec. Videl je moža, kako je zakrllil z rokama, moža v sivomodri uniformi, z bajonetom v prsih. Bajonet pa je običal tako, da je moral stopiti na moževa rebra, predno ga je mogel izvelči. Nato je mož v smrtnih kričih padel v jamo, ki jo je skopala granata, a junak je šel naprej v svojem napadu, s pomilovanjem v svojem srcu — a vendar ni imel časa misliti na to. Sklenil je le bil, da bo svoje delo združil odpravil boljše.

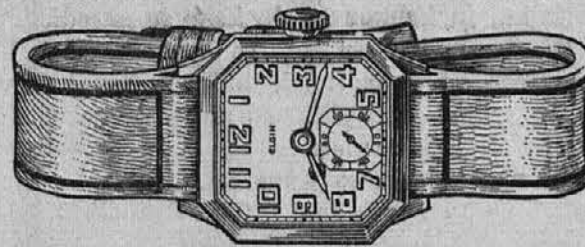
Seveda je bil Griša junak. Naučil se je streljati, a to ne samo za šalo. Naučil se je pritisniti puško krepko ob ramo ter jo sprožiti brez giba, kadarkoli se je prikazala kaka sivomodra evstrijska uniforma, bodisi v daljavi, ali bližini, v strelskem jarku ali na griču. Naučil se je, da mora biti vedno gotov, da se Ne-

šal Posnansky živahno. "Povej

WOLKOV JEWELERS

VELIKA OTVORITVENA RAZPRODAJA

V SOBOTO 8. OKTOBRA, 9:00 ZJUTRAJ

Prisrčna naša krasna zlatarske trgovine je končana. Sedaj vabimo naše številne prijatelje in odjemalce, da si ogledajo našo moderno trgovino, da si ogledajo našo popolno in najnovejšo zalogo draguljev, ur, srebrnine, toaletne sete in zlatnine po posebno nizkih cenah. Tukaj je samo nekaj od številnih vrednosti, ki vam jih nudimo, začeni v soboto 8. oktobra.

\$3.25 Big Ben budilke samo \$1.49

\$1.95 Westclox America električna ura budilka \$1.29

\$15 ura, ki bije, gre osem dni \$6.95

\$12.50 električne ure za na steno \$5.95

\$1.75 električne budoar ure 79c

\$14.50 26 kosov Rogers srebrni set \$5.95

\$5.00 žepne ure za moške \$1.95

\$25 ženske zapestne ure Elgin \$12.75

\$65 21 kamnov Hamilton žepna ura št. 992 \$33.75

\$7.50 18-karat poročni prstani, čisto zlato \$3.75

\$125 demantni ženski prstan perfektno plavo bel \$75

\$42.50 ženske 17 kamnov Illinois zapestne ure \$17.50

\$32.50 moške 17 kamnov Illinois žepne ure \$15.50

\$2.50 kompakti, krasna izbira 95c

\$1.50 čisto zlati prstani za otroke 49c

\$25 toaletni set, 15 kosov nova izbira \$12.95

LIBERALEN KREDIT

KUPON

Ta kupon je dober za \$1.00 na vsakem nakupu za \$5.00 ali več.

PRINESITE GA SEBOJ!

KUPON

Ta kupon je dober za \$2.00 na vsakem nakupu za \$10.00 ali več.

PRINESITE GA SEBOJ!

Wolkov Jewelers Inc.

6428 St. Clair Ave.

nasproti Slovenskega Narodnega Doma, Cleveland, O.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je zadel žalostna usoda, ko se je oglašila nemila smrt in je prekinila cvetoče življenje naše ljubljene hčere in sestre

Mary Žulič

ki je po dolgi bolezni, previdena s svetimi zakramenti, v najlepših deklinskih letih izdihnila svojo blago dušo dne 12. septembra, 1932, v cvetoči mladosti 20 let. K večnemu počitku smo jo položili dne 14. septembra, 1932, na Calvary pokopališču.

Na tem mestu se prav lepo zahvaljujemo vsem, ki so jo obiskovali v času njene bolezni, in vsem, ki ste nam pomagali in nas tolažili ob času bridke žalosti.

Prisrčna hvala vsem darovalcem krasnih vencev, ki so ji tako lepo okrasili krsto v zadnji spomin in sicer: družina Anton Jalovec, družina John Zulich, družina Demshar, družina J. F. Kotnik, Mr. in Mrs. Rudy Smrke, družina Mrs. Klančar, Mr. in Mrs. Jack Fajdiga, Mrs. Mary Kenik, družina Sintich, družina Joe Deželan, družina Joseph Kremžar, družina Josip Perpar, družina Tomažin, družina Presečan, družina Frances Žnidaršič, družina Mary Popotnik, družina Joe Hren, družina Joe Laušin, Mr. in Mrs. Borso, družina Louise Lekše, Employees of Davis Laundry & Cleaning Co., društvo sv. Ane, št. 4 SDZ, društvo Comrades, No. 566 SNPJ.

Prav lepa hvala vsem, ki so darovali za svete maše, in sicer: družina John Jalovec, družina Leo Jalovec, Mr. Joe Jalovec E. 162d St., družina John Novosel, družina Joe Wintar, Miss Helen Podboy, družina Mr. in Mrs. Ježek, Mr. in Mrs. Josip Ogrin, družina John Jakšič, Mr. in Mrs. Ludwig Boldin, Mrs. F. Boje, iz E. 67th St., Mrs. F. Boyce, Mr. in Mrs. Jacob Mchorčič, družina Ježek, M. Klemenčič iz Prosser Ave., Frank Stokar, družina Rose Hrovat, družina Zigavec, Mrs. Nettie Meglen, Mr. in Mrs. Mramor, Mrs. Rose Urbančič, Norwood Rd., Mr. in Mrs. Mlakar, neimenovan.

Lepo se zahvaljujemo vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu, namreč: John Zulich, Rok Kogoj, Joe Lousin, Joe Tomažin, George Achin, Darwin Ave., Andrew Poklar in Frank Matjašič.

Lepo se zahvaljujemo vsem, ki so jo prišli pokopiti, ko je ležala na mrtvaškem odru. Hvala vsem, ki so čuli ob krsti ranke in vsem, ki so jo spremili do preranega groba. Lepa hvala članicam društva sv. Ane, št. 4 SDZ, ki so prišle molit na predvečer pokopa. Ravno tako lepa hvala članicam društva sv. Ane, št. 4 SDZ in društvu Comrades, št. 566 SNPJ za obilno udeležbo pri pogrebu in za lep spreved.

Iskrena hvala Rev. Andrew Andreju za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče in za opravljene cerkvene obrede. Lepa hvala pogrebniemu zavodu Josip Žele in Sinovi za tako točno in izvrstno vodstvo pogreba in za vso prijazno naklonjenost.

Slučajno, če se je kakšno ime pomotoma izpustilo, se jim ravno tako lepo zahvaljujemo ter prosimo, da se nam oprostijo.

Ti pa, ljubljena hči in sestra; prezgodaj si nas morala zapustiti in oditi v mirni grob prerano. Ne pozabljeni ostanete v srcih vseh, ki so Te poznali in ljubili, zlasti pa pri svojih dragih. Počivaj v miru v rodni zemlji in večna luč naj Ti svetli.

Komaj cvetka razcvetela, že prišel je ženin Tvoj, ki je cvetko zase vtrgal in posadil v božji vrt. Zato pa, Mary naša, čakaš v božjem vrtu nas, da se snidemo po trdnem delu zopet vsi enkrat.

Žalujoci ostali:

MATT in HELEN ŽULIČ, starši.
ANTHONY ŽULIČ, brat.

Cleveland, O., 5. oktobra, 1932.

Glasililo S. D. Z.

Slovenska Dobrodelna Zveza The Slovenian Mutual Benefit Ass'n.

UST. 18. NOV. 1910. INK. 13. MARCA 1914
V DRŽAVI OHIO V DRŽAVI OHIO

Sedež v Clevelandu, O., 6403 St. Clair Avenue.
Telephone: ENdicott 0886.

Imenik gl. odbora za leta 1932-33-34.

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: FRANK ČERNE, 6033 St. Clair Ave.
I. podpred.: JOSEPH OKORN, 1096 E. 68th St.
II. podpred.: JULIJA BREZOVAR, 1173 E. 60th St.
III. podpred.: JOSEPH ROSA, 1824 Vine Ave. S. W., Canton, Ohio

Tajnik: PRIMOS KOGOJ, 6518 Edna Ave.
Blagajnik: JERNEJ KNAUS, 1052 E. 62nd St.
Zapisnikar: JAMES DEBEVEC, 6117 St. Clair Ave., Canton, Ohio

NADZORNI ODBOR:
Predsednik: FRANK KACAR, 1233 Addison Rd.
I. nadzor.: JOSEPH JARTZ, 1364 E. 43rd St.
II. nadzor.: CECILIA BRODNIK, 4592 W. 130th St.
III. nadzor.: JOHN TREČEK, 1556 Holmes Ave.
IV. nadzor.: ALBINA POLJAN, 90 — 16th St., Barberton, Ohio

FINANČNI ODBOR:
Predsednik: FRANK M. JAKŠIČ, 6111 St. Clair Ave.
I. finanč.: LEOPOLD KUSILAN, 618 Ulmer Bldg.
II. finanč.: JOSEPH LEKAN, 3556 E. 80th St.

POROTNI ODBOR:
Predsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd St., Lorain O.
I. porotnik: LOUIS JERKIC, 727 E. 167th St.
II. porotnik: FRANK ZORICH, 6219 St. Clair Ave.

GLAVNI ZDRAVNIK:
DR. F. J. KERN, 6233 St. Clair Ave.

GLASILO ZVEZE:
AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave.
Vse denarne zadeve in stvari, ki se tičejo Upravnega odbora, naj se pošilja na vrh. tajnika.
Vse pritožbene zadeve, ki jih je rešil društveni porotni odbor, se pošiljajo na predsednika porotnega odbora Louis Balant 1808 E. 32nd St., Lorain, O.

IZ GL. URADA S. D. ZVEZE

Na podlagi Zvezinih pravil, člen 7, točka 2, objavlja glavni urad Slovenske Dobrodelne Zveze sledečo inicijativo v razpravo:

Društvo Glas Clevelandskih Delavcev, št. 9 SDZ je na svoji redni seji dne 7. avgusta, 1932 soglasno odobrilo, da se stavi sledeči inicijativni predlog:

Stran 61, točka 5. Zvezinih pravil naj se enostavno črta in naj se nadomesti z novo točko, ki naj se glasi:

Člani, ki so že dalj časa brezposelni, ali ki so vsled kakega drugega vzroka nezmogočni plačati svoj asessment, se zamo-rejo pri svojem društvu prijaviti, da postanejo pasivni. Pasivnost se dovoli za dobo devet (9) mesecev. Za časa pasivnosti ni član opravičen do nikake podpore, razen v slučaju smrti do \$150 posmrtnine za pogrebne stroške.

Ko je pasiven član zopet sprejet, je dolžan povrniti samo zao-stali smrtninski asessment in vse tekoče asessmente. Tak član zadobi vse pravice do društva in Zveze, izvzemaši bolniške podpo-re in operacije, do katerih je opravičen po preteku 30 dni. Vsi taki člani so podvrženi nadzorstvu za časa pasivnosti svojemu društvu. Ako pasiven član po preteku devetih (9) mesecev ne poravnava vse zaostale asessment, se ga črta iz društva in Zveze.

Za društvo Glas Clevelandskih Delavcev, št. 9 SDZ:

John Levstek, predsednik; Joseph Ponikvar, tajnik;
Leo Novak, blagajnik.

Radi razprave o gornji inicijativi, se je glavni odbor sestal k izredni seji dne 30. septembra v glavnem uradu in podaja slede-či komentar o inicijativi:

Glavni odbor je debatal in skrbno razmotrival posamezne točke te inicijative in je končno prišel do zaključka, da se ne strinja in nikakor ne podpira take inicijative, in to radi koristi vsega članstva.

Razlogi so sledeči:

1.—Šestmesečna pasivnost, ki je sedaj v veljavi, popolnoma zadostuje, zlasti še, ker je glavni urad upeljal posojila za asse-mente in torej lahko vsak, ki je res v potrebi in ne more plačati asessmenta, lahko dobi posojilo in mu sploh ni potreba biti pasiv-ven. Taka posojila se sicer dajejo po lestvici, ki se glavnemu odboru zdi pravična napram vsem članom, ker se v prvi vrsti protežira take člane, ki so najdlje pri Zvezi, torej največ v isto plačali in največ pripomogli do sedanjega solidnega stanja Zveze. Ako se bo pasivnost podaljšala na devet mesecev, bo s tem jako trpela Zvezina blagajna, ker bodo to pasivnost izrabili mnogi in vsled tega bo gotovo prišlo do tega, da bo Zvezina solventnost padla, katero bomo primorani zvišati na zdravo solventnost s posebnimi nakladi.

2.—Inicijativa pravi, da dobi tak pasiven član posmrtnino v vsoti \$150. To bi ne bilo priporočljivo. Recimo, da član pristopi, plača par asessmentov, potem pa stopi v pasivnost. Pasiven je lahko devet mesecev, plača nič, a vseeno dobi \$150 za pogreb. To bi nikakor ne bilo pravično napram veliki večini ostalega članstva, ki redno plačuje svoj asessment. Pravično bi ne bilo tudi napram onim članom, ki so plačevali asessment za posmrtni-no za \$500, \$1.000, \$1.500 ali \$2.000 in so morda že precej vpla-čali, pa bi dobili samo \$150 v slučaju smrti za pogrebne stroške. Nasprotno bi pa dobili tisti, ki so zavarovani samo za \$150 po-smrtnine, kar celo posmrtnino izplačano, dasi so bili v pasivi.

3.—Nadalje priporoča inicijativa, da pasivni član, ako hoče biti zopet sprejet nazaj v Zvezo, plača samo asessment za posmrtni-no in druge tekoče asessmente, razen bolniškega in je zopet polnomočni član Zveze. Do bolniške podpore in operacijskih od-škodnin je pa opravičen šele po 30 dneh zopetnega sprejema nazaj kot polnomočni član. To, na videz, se zdi človeku pravično, kar se tiče člane, ne bilo bi pa dobro za Zvezino blagajno. V devetih mesecih se človeku lahko marsikaj primeri, lahko zbolí in dobi dolgotrajno bolezen. Nobenega centa ni plačal v Zvezino blagajno, pa ga mora Zveza sprejeti nazaj v bolniški razred tudi na smrt bolnega, jetličnega ali drugače pohabljenega. Ako član redno plačuje asessmente in zbolí, potem je opravičen do podpore, toda da bi za take, ki celih devet mesecev ni plačal nobenega centa v Zvezino blagajno, plačevali zanje bolniško podporo morda

celo življenje, to se nam ne vidi pravično z ozirom na ostale, dobre člane. Rekel bo kdo: "Saj nisem bil opravičen do podpore, čemu bi plačeval potem asessment za nazaj." Res je tisto, toda ravno vsled tega je pa naš bolniški sklad tako močan in se ni treba bati, da bi bilo kdaj treba plačevati izredne doklade, dok-ler bomo plačevali kot sedaj. Kaj pa tisti člani, ki so morda dvajset let pri Zvezi in so redno vsak mesec plačevali asessment v bolniški sklad, pa niso nikdar prejeli centa bolniške podpore? Ali niso tudi plačevali za nekaj, česar niso nikdar prejeli? Taki so pomagali napraviti tako močan bolniški sklad, kot ga imamo. Ako bi bili pa vsi člani bolni in bi vsak vlekli bolniško podporo, bi bilo treba pa vsak mesec naklade in še velike.

Upeljimo devet-mesečno pasivnost, pa je gotovo, da bo mar-sikdo stopil v pasivnost, ki sedaj niti ne misli na to, ker si bo s tem prihranil precej dolarjev. Vsak bo lahko rekel: "jaz ne morem plačevati asessmenta," in kdo mu more dokazati, da ga lahko plačuje? Devet mesecev bo v pasivnosti, potem bo plačal za tisti mesec, in drugi mesec se bo zopet javil pasivnega. Prl tem bo riskiral samo 30 dni, da ne bo dobil podpore. Tako bo v enem letu plačal samo en bolniški asessment. Če bo bolan, ga bo plačeval naprej, če pa ne bo bolan, bo pa zopet devet mesecev v pasivi. In naj začne isto delati mnogo naših članov, kam bo prišel v enem letu naš bolniški sklad?

Mi ne smemo gledati samo na nekaj članov, ampak moramo gledati na vse članstvo in imeti take sklade, da bo vsak član lahko dobil, do česar je opravičen. Že sedaj tožimo, da ne more-mo plačevati asessmentov, kaj bo pa potem, ko bodo prišle nakla-de, ki so neizogibne, ako bo sprejeta gori omenjena inicijativa. Potem bo pač še težje plačevati asessmente.

In dasi hoče inicijativa na videz pomagati članstvu, pa to ni res, ako stvar pogledamo natančneje. Recimo, da je oče zava-rovčan za tisoč dolarjev posmrtnine. Ima ženo in pet ali več otrok. Pravi, da ne more plačevati asessmenta in stopi v pasivo. Pripeti se, da tak član umrje in njegovi dediči bi dobili, kakor kaže inicijativa, samo \$150 za posmrtnino. Kaj bo z otroci, kaj bo z ženo? Že tako je prišla nesreča nanje, ker jim je smrt pobrala očeta, reditelja, in sedaj pa niti nekaj posmrtnine niso deležni. Ali bi ne bilo to žalostno? Kaj bo s tako zapuščenno družino?

Vse to je dobro preštudiral glavni odbor in iz oziroma na dobro-bit celokupnega članstva ne podpira gorejše inicijative. Bodot-nost bo pokazala, da bi ne bila koristna za članstvo in ne za Zvezo. Vsled tega je smatral kot svojo dolžnost, da poda v javnost ta komentar k inicijativi. Članstvo pa naj odloča in kakor bo odločilo članstvo, tako bo. Glavni odbor o pravem času svari in se mu torej ne bo moglo očitati na prihodnji konvenciji ali pa še prej, da je spal in da ni članstva o pravem času opozor-il na posledice. Toda glavni odbor ne mara vsiljevati svojega mnenja nikomur, je pa opravičen, da se izrazi, članstvo naj pa potem sodi.

Inicijativa bo prišla po pravilih na razpravo. Ako se izreče za njo najmanj četrtina vseh društev z dvetretinsko večino navzo-čih članov sklepne družbene seje, tedaj mora glavni odbor dati to inicijativo na splošno glasovanje. Ako tako inicijativo sprejme nadpolovična večina vseh članov na svojih rednih ali izrednih sejah, postane tak predlog polnomočen takoj, ko je bil sklep naznanjen v Zvezinem glasilu.

Članstvo ima sedaj čas, da o tej inicijativi razpravlja dva meseca, od časa, ko je bila inicijativa objavljena v glasilu.

SEJA IZVRŠEVALNEGA ODBORA S. D. Z. 23. SEPTEMBRA 1932

Glavni predsednik Frank Čer-ne odpre sejo ob 7:30 zvečer. Navzoči so: Černe, Kogoj, Debevec, Kačar in Jakšič.

Posmrtnine: Mary Alice Pe-rat, c. št. 4408, članica mladinskega oddelka društva št. 45; umrla 21. septembra, 1932. Posmrtnina znaša \$20. Dedinja mati. Pristopila v Zvezo 20. aprila, 1932.

Rudolf Mesojedec, c. št. 6052, član društva št. 8; umrl 4. sep-tembra, 1932. Vzrok smrti: je-tika. Zavarovan za \$1.000. De-dinja soproga, Rose Mesojedec. Pristopil v Zvezo 17. oktobra, 1926.

Nick Vidmar, c. št. 280, član društva št. 12; umrl 23. julija, 1932. Vzrok smrti: sladkorna bolezen. Zavarovan za \$1.000. Dedič: otroci enako. Pristopil v Zvezo 11. januarja, 1914.

Sklene se, da se gori imeno-vane posmrtnine izplača, kadar bodo tozadevne listine v redu.

Društvo št. 29 poroča, da je pri volji pridružiti se skupnemu zavarovanju proti tatvini. Pi-smo se vzame na znanje.

Društvo št. 1 predloži proš-njo za pokojninsko podporo za sobrata Josip Vatočva, po čle-nu 21, točka 2 Zvezinih pravil; prošnja se predloži pogojno, če vrhovni zdravnik pripozna tega sobrata kot nezmogočnega za vsa-ko delo.

Sklene se, da se zadeva pred-loži vrhovnemu zdravniku v na-daljšno preiskavo in se potem ponovno predloži v razpravo.

Anton Možina, član društva št. 9 predloži bolniško listino za podporo od 1. avgusta do 27. avgusta. Zdravniški obiski so izkazani samo 19., 22. in 26. av-gusta. Ker torej ni listina v redu, kot predpisujejo pravila, se bolniška podpora ne odobri.

Mary Verlič, članica društva št. 11 želi zvišati bolniško pod-poro od \$7 na \$14 tedenske bol-niške podpore. Sklene se, da se listina ne vzame v poštev, ker ni predložena uradnim potom po društvu.

Društvo št. 10 predloži proš-njo za odpravnino za sobrata Peter Simčiča, ki je popolnoma slep in bi se rad podal k svoji družini v staro domovino. Skle-ne se, da se mu odpravnina iz-plača.

Društvo šte. 18 sporoča, da je na svoji redni mesečni seji sprejelo sledeče predloge, ki jih predloži glavnemu odboru:

1. Da glavni odbor odobri po-sojilo za asessment vsem članom, ki so potrebni.

2. Da glavni odbor pobliči ime vsakega člana, ki dobi tako posojilo, v uradno glasililo Zve-ze. To pa iz razloga, da se bo videlo, kdo je dobil posojilo in če je tisti, ki je dobil posojilo, res potreben istega.

Sklene se, da glavni urad ob-javi vsak mesec v glasilu imena vseh onih članov, ki so dobili posojilo za asessment.

Bere se prošnje za podporo pogorelem v Bingham Canyon, Utah. Sklene se, da se pismo položi na mizo.

Skljenjeno, da noben zava-rovalninski agent nima pravice v glavnem uradu Zveze pregledo-vati zavarovalninske police gle-de roka zavarovalnine, kot se je to vršilo do sedaj.

Skljenjeno, da se glavni taj-nik udeležuje sej vseh posamez-nih odborov in vodi zapisnik teh sej. Seje se sklicujejo v spo-razumu z glavnim tajnikom in člani teh odborov.

Nato se pride na reševanje prošenj za posojila članom za asessment, ki traja do polnoči.

Frank Černe, glav. predsednik;

James Debevec, zapisnikar.

SEJA CELOTNEGA GL. ODBORA S. D. Z. 27. SEPTEMBRA 1932

Glavni predsednik Frank Čer-ne odpre sejo ob 7:35 zvečer.

Odsotni so: Vrhovni zdrav-nik dr. F. J. Kern.

Bere se zapisnik zadnje seje, ki se sprejme kot čitan.

Bere se zapisnik seje ekseku-tivnega odbora od 23. septem-bra. Zapisnik sprejet kot čitan.

Glavni predsednik naznanja, da se bo za v bodoče upeljalo v dnevni red sej glavnega odbora, da bo vsak odbornik in odborni-ca poročal o svojem delovanju za Zvezo od zadnje seje. Glavni predsednik izroči vodstvo seje prvemu podpredsedniku Okornu in poda svoje poročilo.

Poroča o skupni Zvezini vese-lici, ki se je vršila 4. septembra na Pintarjevi farmi in se za-hvaljuje vsem za delo in naklo-njenost za Slovensko Dobrodel-no Zvezo in zlasti za naša mla-dinska društva. Poudarja, da je bila ta prireditev res velika reklama za našo organizacijo. Gotov je, da prihodnja prirede-tve, ki se vrši 6. novembra v Slovenskem Narodnem Domu, bo gotovo napolnila dvorano, ker se bodo kazale slike, vzete na zadnji veselici. Zahvaljuje se angleško-poslujočim društvom SDZ, zlasti sobratu Frank M. Surtzu za njegovo neumor-no delovanje za to prireditev.

Angleško-poslujoča društva S. D. Z. se dobro razvijajo sedaj. Mladina ima jako privlačno moč za svoja društva in gledali bo-mo sedaj, da dobimo še več mladine v organizacijo. Končno se zahvali še vsem listom, ki so za to prireditev delali reklamo.

Poročilo glavnega predse-dnika se vzame na znanje.

Prvi glavni podpredsednik Okorn poroča, da je deloval po svoji najboljši moči in se za-hvaljuje vsem, ki so pomagali na pikniku, posebno pa Zorichu, ki je dal svoj avtomobil na raz-polago vsak čas. Če ni bil kdo tako postrežen, kot bi moral biti, naj oprost, ker pri takem velikem navalu občinstva se lahko kaj prezre.

Poročilo prvega podpredse-dnika se vzame na znanje.

Poročilo druge glavne pod-predsednice Julije Brezovar.

Poroča, da jo veseli, da se je mladina tako potrudila in da bo šla ona mladini vedno na roke v vseh ozirih in pomagala z agi-tacijo.

Poročilo druge glavne pod-predsednice se vzame na zna-nje.

Poročilo tretjega glavnega podpredsednika Joseph A. Rosa.

Poroča, da se ni mogel udele-žiti piknika, da pa je pisal član-ke in sugestiral več dobrih idej centralnemu odboru.

Poročilo tretjega glavnega predse-dnika se vzame na zna-nje. Glavni predsednik pripom-ni, da bi moral tretji glavni podpredsednik nekoliko več de-lati za Zvezo kot organizator.

Da je pač težko, ker ni v Cleve-landu, zato bi pa moral veliko več pisati za Zvezo.

Poročilo glavnega tajnika P. Kogoj.

Kogoj poroča, da je napravil piknik lep vtis na naselbino. Vi-del je tudi že izdelane filmske slike, vzete na pikniku, ki se bodo kazale 6. novembra v Slo-venskem Narodnem Domu. Pri-poroča, da bi se kupilo slike, ki jih je vzel Mr. Anton Grdina od parade na dan pred piknikom.

Teh slik je okrog 200 čevljev. Nadaljno poročilo tajnika:

Od društva št. 4 se predloži prošnja za izredno podporo za sestro Frances Čučnik, ki je stara 65 let, brez sredstev in onemogla. Društvo priporoča podporo. Sklene se, da se naro-či društvu, naj pošlje pravilno izpolnjeno tozadevno listino.

Glas Clevelandskih Delavcev, št. 9 predloži inicijativo, da se podaljša pasivnost na dobo devet mesecev, da dobi pasivni član samo za pogrebne stroške v vsoti \$150, ako umrje in da pri zopetnem sprejemu ne plača

asessmenta za bolniško podporo za nazaj.

Glavni odbor sklene, da da inicijativo na razpravo član-stvu, a glede mnenja glavnega odbora se zbere celokupni glav-ni odbor na izredno sejo v pe-tek 30. septembra. Glavni od-bor bo vprašal zavarovalninski oddelek vlade, če je taka inici-jativa sprejemljiva ali ne.

Dr. Kern se udeleži seje.

Sestra Brezovar prosi, da se jo oprostí od nadaljnega zase-danja. Se jo oprostí.

Društvo št. 21 se pritožuje v zadevi sestre Mary Hrovat, ki zahteva bolniško podporo od 17. do 30. julija, ki ji je bila ustavljena po vrhovnem zdrav-niku. Vrhovni zdravnik je bil mnenja, da operacija, ki jo je imela ta članica okrog 4. aprila, bi morala biti v mesecu jun-lju pač ozdravljena, da je čla-nico osebno preiskal in ji dovo-lil bolniško podporo do 17. ju-lija.

Glavni odbor sklene, da se ostane pri odredbi vrhovnega zdravnika.

Do sedaj se je priglasilo 39 društev, oziroma 263 članov za posojilo za asessment. To je za mesec september.

Hrvatski radio klub ponudi oglas Zvezi na njih radio pro-gramu. Sklene se, da se za oglaševanje ne obvežemo, če bo pa Zveza potrebovala kdaj ka-ko tako oglaševanje, ga bomo pa naročili.

Mike Chample, član društva št. 10 prosi za izredno podporo. Podpora se odkloni.

Poročilo blagajnika Knausa: Poroča, da je pomagal pri Zvezinem pikniku in poudarja, da se je treba zahvaliti posebno tistim, ki so prodajali pivske tikete, ker so bili res pridni.

Poročilo blagajnika se vzame na znanje.

Poročilo zapisnikarja Debe-va.

Zapisnikar poroča, da je pi-sal reklamo za piknik in zadnjo soboto se je udeležil prireditve bratskega društva št. 28 v Bar-bertonu, O.

Poročilo zapisnikarja se vzame na znanje.

Poročilo predsednika nadzor-nega odbora Kačarja.

Poroča, da je imel veliko de-la v raznih odborih, katerih član je, da se je udeležil do se-daj vsake seje teh odborov, kot je razvidno iz zapisnikov istih.

Poročilo se vzame na znanje.

Trček, Jartz, Poljanec, Bro-dnik nimajo posebnega poročila.

Vrhovni zdravnik dr. Kern poroča, da bo pri prihodnjem pregledovanju knjig lahko pred-ložil svoje knjige, kjer ima vse natančno zaznamovano o preis-kavi posameznih članov. Se vzame na znanje.

Umrli člani:

Mary Zulich, c. št. 7585, čla-nica društva št. 4; umrla 12. septembra, 1932. Vzrok smrti: jetika. Zavarovana za \$500.

Dedič Matt Zulich, oče. Pristo-pila v Zvezo 21. maja, 1928 iz mladinskega v odrasli oddelk.

Dovolj se par besed bratu Menartu od društva Eastern Stars, št. 51, ki povabi glavni odbor na malo zabavo 26. okto-bra v Slovenskem domu na Holmes Ave. Glavni predsednik apelira na glavni odbor, da se udeleži po možnosti.

Kushlan poroča glede novega davka, ki ga zahteva država od vseh zavarovalninskih družb, v katero so vključili tudi Zvezo.

Kushlan je napravil apel na devetnega komisarja države, ki je dovolil zagovor v tej zadevi. Zveza bo skušala dokazati, da nismo organizacija za dobiček in se bo skušalo dokazati, da bi se s tem davkom uničilo doma-če organizacije, med tem, ko druge organizacije, ki posluje-jo v državi Ohio, a niso tukaj inkorporirane, niso obdavčene.

To ni nič drugega, kot delo za-varovalninskih družb, ki hočejo uničiti bratske organizacije.

Sklene se, da se bo Zveza bo-rla proti temu davku in da bo Zvezo zastopal sobrat Kushlan.

Finančni odbor je precenil ponovno 21 posestev po naroči-lu glavnega odbora. S tem je imel mnogo dela in ker je bilo to izredno delo, se sklene, da se plača finančnemu odboru po \$5 od vsakega posojila.

Ker je treba postaviti oskrb-nika, ki bo nadzoroval vsa po-sesstva, ki jih ima Zveza, se v to imenuje brata Okorna, ki naj gleda na to, da se na teh po-sesstvih napravijo vsa eventua-lna popravila, pobira najemni-na itd.

Angleško-poslujoča društva SDZ bi rada ustanovila pevski zbor in prosijo, če bi lahko ime-li vaje v glavnem uradu, in da bi se jim kupilo kako poceni piano. Se jim dovoli, toda pod pogojem, da ima glavni odbor absolutno kontrolo pri tem. Denar za piano se vzame iz sport-nega sklada.

Sklene se, da bo program za Zvezino veselico sestavil kam-panjski in veselični odbor. Veselice bo vodil glavni odbor s pomočjo centralnega odbora.

Sklene se, da bo bodo vršile odslej seje glavnega odbora vsako četrto nedeljo v mesecu. Začetek ob 8:30 zjutraj.

Sklene se, da se v glavnem uradu napravi pregraja, da se predeli prostor v toliko, da bo imel glavni tajnik prostor sam zase, ostali prostor pa se po-rabi za seje raznih odsekov.

S tem je bil dnevni red izčr-pan in glavni predsednik zak-ljučil sejo o polnoči.

Frank Černe, glav. predsednik;

James Debevec, zapisnikar.

Imenik društvenih urad-nikov(ic) S. D. Z.

SLOVENEK, ŠT. 1
Predsednik Joseph Trebec, 1255 E. 61st St.; tajnik A. C. Skulj, 1174 E. 74th St.; blagajnik M. Kostonjšek, 1124 E. 68th St. Zdravnik: Dr. J. M. Seliskar, Dr. M. F. Oman, Dr. L. J. Kerne. Seje se vršijo drugo nedeljo v mesecu ob 9 uri dopoldne v Slovenskem Narodnem Domu.

SVOBODOMISELNE SLOVENKE, ŠT. 2
Predsednica Agnes Kalan, 1007 E. 74th St.; tajnica Julia Ivančič, 1241 E. 61st St.; blagajničarka Mary De-bevec, 1237 Addison Rd.; zdravnik dr. F. J. Kern. Seje se vršijo drugi četrtek v mesecu v starej poslopu S. N. D.

SLOVAN, ŠT. 3
Predsednik Joseph Likar, 6718 St. Clair Ave.; tajnik Jos. Okorn, 1096 E. 68th St.; blagajnik Anton Stanok, 6209 Bonna Ave.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vršijo tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, staro poslopje soba št. 3, začetek ob 7:30 zvečer.

SV. ANA, ŠT. 4
Predsednica Julia Brezovar, 1173 E. 60th St.; tajnica Mary Bradac, 1153 E. 167th St.; blagajničarka Frances Debevec, 6022 Glass Ave.; zdravnik Dr. J. M. Seliskar, Dr. M. F. Oman, Dr. L. J. Kerne. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9 uri dopoldne v S. N. Domu (staro poslopje).

NAPREDNI SLOVENCI, ŠT. 5
Predsednik Andrej Tekauc, 1023 E. 72d Place; tajnik George Turk, 16011 Waterloo Rd.; blagajnik Frank Weiss, 7114 Wade Park Ave.; zdravnik Dr. F. J. Kern, Dr. M. F. Oman, Dr. L. J. Kerne. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9 uri dopoldne v S. N. Domu (staro poslopje).

SLOVENSKI DOM, ŠT. 6
Predsednik Anton Vehovec, 19100 Keswene Avenue; tajnik Joseph Stupica

IMENIK SDZ DRUŠTEV

(Nadaljevanje iz 5. strani)
St.; zdravnik Dr. A. J. Perko. Seje se vsrlo vsako drugo nedeljo v mesecu v S. N. Domu, Newburg.

DANICA, ŠT. 11

Predsednica Katarina Kogoy, 13617 Keewauve Ave.; tajnica Albina Novak, 6036 St. Clair Ave.; blagajničarka Mary Zupancic, 1364 E. 65th St.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vsrlo vsaki drugi tork v Slov. Nar. Domu, št. 3.

RIBNICA, ŠT. 12

Predsednik Frank Vrant, 1161 Norwood Rd.; tajnik Josip Ban, 1218 E. 169th St.; blagajnik Andrew Sadar, 6811 Bonna Ave.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vsrlo tretjo nedeljo v mesecu v S. N. Domu, staro poslopje št. 4, začetek ob 9. dopoldne.

CLEVELANDSKI SLOVENCI, ŠT. 14

Predsednik John Zupancic, 1364 E. 65th St.; tajnik Frank Koncan, 1147 E. 63d St.; blagajnik John Shimonice, 6404 Carl Ave.; zdravnik Dr. F. J. Kern in Dr. M. F. Oman. Seje se vsrlo vsako drugo nedeljo ob 9:30 dopoldne v S. N. Domu, soba št. 3, staro poslopje.

ANTON MARTIN SLOMEK, ŠT. 16

Predsednik Damjan Tomazin, 6108 Glass Ave.; tajnik Frank Znidarsic, 951 E. 63d St.; blagajnik Adolph Macerol, 1150 E. 61st St.; zdravnik Dr. J. M. Seliskar. Seje se vsrlo drugi petek v mesecu v šolski dvorani sv. Vida (staro poslopje).

FRANCE PRESERN, ŠT. 17

Predsednik Anton M. Kolar, 17504 Bradgate Ave., S. W.; tajnik John Zard, 1101 E. 63d St.; blagajnik John Paulic, 5238 St. Clair Ave.; zdravnik Dr. Kern, Dr. Perme, Dr. Oman. Seje se vsrlo vsako drugo nedeljo dopoldne ob 9. uri v S. N. Domu, soba št. 3.

SV. CIRILA IN METODA, ŠT. 18

Predsednik Joseph Yartz, 1364 E. 43d St.; tajnik John Widwold, 1229 Norwood Rd.; blagajnik John Mele, 6816 Bonna Ave.; zdravnik Dr. J. M. Seliskar, Dr. M. F. Oman, Dr. L. J. Perme, Dr. A. Skur. Seje se vsrlo vsako tretjo nedeljo ob 2. dopoldne do meseca maja, v poletnem času ob 10. uri dopoldne v Knausovi mali dvorani.

BLED, ŠT. 20

Predsednik Matt Zupanec, 3549 E. 81st St.; tajnik Ciril Rosnik, 3509 E. 81st St.; blagajnik Frank Kokotec, 7730 Osage Ave.; zdravnik Dr. A. J. Perko. Seje se vsrlo tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v S. N. Domu na 80th St.

AMERIŠKI SLOVENCI, ŠT. 21

Predsednik Louis Balant, 1808 E. 32d St.; tajnik John Kozjan, 1725 E. 34th St.; blagajnik Frank Znidarsic, 1741 E. 34th St.; zdravnik Dr. E. J. Novotny, 208 E. 28th St.; Dr. George Blank, 1823 E. 28th St. Seje se vsrlo prvo nedeljo v mesecu ob 9:30 dopoldne v S. N. Domu, 3114 Pearl St., v mali dvorani.

COLLINWOODSKE SLOVENKE, ŠT. 22

Predsednica Rose Planinšek, 15401 Holmes Ave.; tajnica Mary Yerman, 663 E. 160th St.; blagajničarka Frances Svetek, 15226 Saranac Rd.; zdravnik Dr. L. J. Perme, Dr. A. Skur. Seje se vsrlo drugi četrtek v mesecu v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

ZDRUŽENE SLOVENKE, ŠT. 23

Predsednica Agnes Skok, R. F. D. 4, Chardon, O.; tajnica Angela Markic, 14201 Westropp Ave.; blagajničarka Paula Klinc, 1144 E. 168th St.; zdravnik Dr. Perme. Seje se vsrlo vsaki tretji četrtek v mesecu ob 7:30 zvečer v S. D. Domu, Waterloo Rd.

KRALJICA MIRU, ŠT. 24

Predsednica Theresa Lekan, 3514 R. 80th St.; tajnica Agnes Zagar, 3509 E. 80th St.; blagajničarka Mary Vrčec, 7720 Osage Ave.; zdravnik Dr. A. J. Perko. Seje se vsrlo tretji ponedeljek v mesecu v S. N. Domu na 80. cesti.

DOM, ŠT. 25, MAPLE HEIGHTS, O.

Predsednik Ludwig Vrček, 5109 Greenhurst Dr.; tajnik Charles Hober, 15916 Raymond Ave.; blagajničarka Mary Hrovat, 5128 Stanley Ave.; zdravnik Dr. A. J. Perko. Seje se vsrlo drugo soboto v mesecu ob 7. uri zvečer na 5087 Stanley Ave.

SOČA, ŠT. 26

Predsednik Mike Erjavac, 3247 W. 50th St.; tajnik in blagajnik Joseph Miklus, 3470 W. 63d St.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vsrlo vsako prvo nedeljo v mesecu na 3241 W. 50th St.

BLEJSKO JEZERO, ŠT. 27

Predsednik Jerry Urbas, 1034 Mozi na Dr.; tajnik Joseph F. Durn, 15605 Waterloo Rd.; blagajnik John Rozanc, 15721 Waterloo Rd.; zdravnik Dr. A. Skur, Dr. S. R. Siegle. Seje se vsrlo vsako tretjo sredo v mesecu v sobi št. 3 S. D. Domu, na Waterloo Rd.

MAJNIK, ŠT. 28, BARBERTON, O.

Predsednik Frank Cie, 74-14th St.; tajnica Albina Poljanec, 90-16th St.; blagajnik Joe Cie, 75-15th St.; zdravnik Dr. Wheelwood, Wooster Ave., in Dr. F. Lahmers, 1134 W. 3d St. Seje se vsrlo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v dvorani Domovina.

EUCLID, ŠT. 29, EUCLID, O.

Predsednik Jos Maerol, 23301 Arms Ave.; tajnik Frank Gorjanc, 19900 Arrowhead Ave.; blagajničarka Mary Pizem, 881 E. 237th St.; zdravnik Dr. A. Skur. Seje se vsrlo tretjo nedeljo v mesecu v Spelkotovih prostorih.

TRIGLAV, ŠT. 30, FAIRPORT, O.

Predsednik John Zudek, 631 State St., Painesville, O.; tajnik Frank Južna, 417 Vine St.; blagajnik Frank Uile, R. F. D. 2, Madison, O.; zdravnik Dr. Elliott, High Street. Seje se vsrlo vsakega 25. v mesecu na 417 Vine St., Fairport, O.

WARRENSVILLE, ŠT. 31, WARRENSVILLE, O.

Predsednik Joseph Travnik, Green Rd.; tajnik Frank G. Chesnik Jr., 4755 Green Rd.; blagajničarka May Chesnik, N. Miles Rd.; zdravnik Dr. A. J. Perko. Seje se vsrlo četrto nedeljo

v mesecu v Keglavicevi dvorani na Green Rd., Warrensville, O.

BRATSKA SLOGA, ŠT. 32, WARREN, O.

Predsednik Joseph Vrečar, 2079 Milton St.; tajnik Vincent Habich, 754-4th St.; blagajničarka Rose Rachar, 2205 Burton St.; zdravnik Dr. H. G. Mayster, 238 W. Park Ave. Seje se vsrlo drugo nedeljo v mesecu v Jugoslovanskem Domu, na 37½ Stop.

DRŽAVLJAN, ŠT. 33

Predsednik Frank Ludwig, 14714 Sylvia Ave.; tajnica in blagajničarka Mary Spendal, 1133 E. 60th St.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vsrlo vsako drugo nedeljo dopoldne v Grdinovi dvorani.

DANICA, ŠT. 34

Predsednik Louis Curk, 11307 Dove Ave.; tajnik Max Traven, 11202 Revere Ave.; blagajnik Anton Vavovec, 9719 Prince Ave.; zdravnik Dr. A. J. Perko. Seje se vsrlo vsako četrto nedeljo v mesecu v S. D. Dvorani, na 10814 Prince Ave.

VALENTIN VODNIK, ŠT. 35

Predsednik Anton Hosta, 13224 Carlington Ave.; tajnik John Prisel, 13114 Crossburn Ave.; blagajnik Jack Susteršic, 4847 W. 130th St. Seje se vsrlo drugo sredo v mesecu v J. D. N. Dom, cor. W. 130th St. in McGowan Ave.

SLOV. YOUNG MEN'S CLUB, ŠT. 36

Predsednik John H. Gornik, 6217 St. Clair Ave.; tajnik Edward J. Blatnik, 6304 St. Clair Ave.; blagajnik Anthony Kushlan, 816 Alhambra Rd. Seje se vsrlo tretjo sredo v mesecu, ob 8. uri zvečer na 6225 St. Clair Ave., spodaj.

SV. CECILIJA, ŠT. 37

Predsednica Mary Otoničar, 1110 E. 66th St.; tajnica Louise Pileš, 1176 E. 71st St.; blagajničarka Nettie Zele, 1209 Addison Rd.; zdravnik: Dr. J. M. Seliskar, Dr. M. F. Oman, Dr. F. J. Kern. Seje se vsrlo drugo sredo v mesecu v stari šoli sv. Vida.

MARTHA WASHINGTON, ŠT. 38

Predsednica Mary Bambich, 1089 E. 68th St.; tajnica Jane M. Kalcic, 19111 Arrowhead Ave.; blagajničarka Jane Royce, 1269 Norwood Rd.; zdravnik Dr. Seliskar, Dr. Kern. Seje se vsrlo tretji petek v mesecu v Knausovi dvorani.

VOLGA, ŠT. 39, CANTON, O.

Predsednik Anton Baša, 1801 Roslyn Ave. S. W.; tajnik in blagajnik Anton Rosa, 1824 Vine Ave. S. W.; zdravnik Dr. G. E. Paolazzi, 436 Tuscarawas Ave. E. Seje se vsrlo drugo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne na 1824 Vine Ave. S. W.

CLAIRWOOD, ŠT. 40

Predsednik Joseph Kogoy, 6518 Edna Ave.; tajnik in blagajnik William Safran, 1001 E. 62d St.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vsrlo tretji četrtek v mesecu v S. N. Domu soba št. 4 (staro poslopje).

SLOVENSKA BISTRICA, ŠT. 42, GIRARD, O.

Predsednik Frank Ban, R. 1, Box 220, Niles, O.; tajnik Frank Ganter, 112 Gordon St.; blagajnik Joseph Leskovec, 1020 N. State St.; zdravnik Dr. D. R. Williams, 202 S. State St. Seje se vsrlo vsaki drugi četrtek v mesecu v Slovenskem Domu, 1008 N. State St., Girard, O.

SLOGA, ŠT. 43, NILES, O.

Predsednik John Vrečar, 318 Baldwin Ave.; tajnik Frank Kogovšek, 710 Pew St.; blagajničarka Mary Vrečar, 318 Baldwin Ave.; zdravnik Dr. J. M. Elder, 129 W. Park Ave. Seje se vsrlo prvi tork v mesecu pri John Vrečar, 318 Baldwin Ave.

SLOVENSKI NAPREDNI FARMER, ŠT. 44, MADISON-GENEVA, O.

Predsednik John Galic, R. D. 1, Geneva, O.; tajnik Anton Debevec, R. F. D. 2, Madison, O.; blagajnik Vincent Sternad, Geneva, O.; zdravnik Dr. Sherwood. Seje se vsrlo drugi četrtek v mesecu ob 7. uri zvečer v Harpsville dvorani.

MODERN CRUSADERS, ŠT. 45

Predsednik James Perat, 15708 Calcutta Ave.; tajnica Louise Kochman, 429 E. 156th St.; blagajničarka Antonia Schiber, 425 E. 158th St.; zdravnik Dr. Perme. Seje se vsrlo tretjo sredo v mesecu v S. D. Domu, na Waterloo Rd.

JUTRANJA ZARJA, ŠT. 46, LORAIN, O.

Predsednica Mary Ravnikar, 1906 E. 33d St.; tajnica Vida Kumše, 1735 E. 33d St.; blagajničarka Mary Tomšic, 1835 E. 32d St.; zdravnik Dr. E. J. Novotny in Dr. T. A. Peebles. Seje se vsrlo vsaki drugi četrtek v mesecu v mali dvorani S. N. Doma.

MAGIC CITY JUNIORS, ŠT. 47, BARBERTON, O.

Predsednica Helen Petrov, 154-15th St.; tajnica Amelia Doles, 121-17th St. N. W.; blagajničarka Sylvia Poljanec, 90-18th St.; zdravnik Dr. J. Weber. Seje se vsrlo tretji četrtek v mesecu v klubovih prostorih cerkve Srca Jezusovega.

BROOKLYNSKI SLOVENCI, ŠT. 48

Predsednik Jakob Jesenko, 3567 W. 61st St.; tajnik Frank Hunter, 3410 W. 97th St.; blagajnik John Slabe, 3777 W. 14th St.; zdravnik Dr. Gericko, 3111 W. 25th St. Seje se vsrlo vsako drugo sredo ob 8. uri zvečer pri Frank Železniku, 4002 Jennings.

CONNEAUT, ŠT. 49, CONNEAUT, O.

Predsednik John Kovacevic, 442 Washington St.; tajnik in blagajnik John Berus, Box 214; zdravnik Dr. Carl Dewey, 261 Harbor St. Seje se vsrlo tretjo sredo v mesecu na 454-16th St.

NAŠ DOM, ŠT. 50

Predsednik John Požar, 7811 Rosewood Ave.; tajnik Frank Stemberger, 8613 Rosewood Ave.; blagajnik Joseph Cergol, 8322 Rosewood Ave.; zdravnik Dr. Perko. Seje se vsrlo vsako tretjo soboto v mesecu od 7. do 9. ure zvečer na 8322 Rosewood Ave.

EASTERN STAR, ŠT. 51

Predsednik Michael Lah Jr., 918 Alhambra Rd.; tajnik Frank Gregoric, 663 E. 160th St.; blagajnik Matthew Kastelic, 15930 Saranac Rd.;

Od Soče do Jadrana

—Aretacije v Bistrici. V Bistrici so Italijani zaprli večjo skupino oseb, katere obdolžujejo subverzivne propagande, razširjanja letakov, zažiganja kresov. Baje so našli na vratih nekega Marchettija napis "Smrt izdajalcu!" in mrtvaško glavo. Aretirani so bili med drugimi zobotehnik Biček, šofer Hrvatini, gostilničar žnidaršič (Zemljak), trgovec s papirjem in zakupnik loterije Bobek (temu so brž vzeli koncesijo), dalje neki Jelerčič in Mercandel, potem več domačih fantov. Nekateri so bili izpuščeni, kakih 12 je ostalo zaprtih.

—Smrtna kosa. V Ilirski Bistrici je 15. avgusta umrla v visoki starosti žaneta Ličanova, mati pokojnega bogoslovnega profesorja Ličana. — V Trstu je 15. avgusta preminul v starosti 73 let Matija Sepin, rodom iz Senčurja pri Kranju.

—Oropana Stara gora pri Čedadu. V dneh okoli Velikega šmarna so specialisti okradli zakladnico znamenite božje poti na Stari gori pri Čedadu. Odnesli so za kakih 70 tisoč lir vrednosti.

—Poitalijančevanje imen. S tržaške in ostalih prefektur v Julijski krajini prihajajo mesec za mesecem celi skladi odlokov o nasilnem poitalijančevanju priimkov naših ljudi. Tako je tržaški prefekt nedavno podpisal 206 takih odlokov. Med drugimi so bili izpremenjeni priimki Cestnik v Cestini, Japelj v Giappelli, Konjec v Cavalieri, Kovačič v Covelli, Lah v Laghi, Legiša v Leghissa, Muha v Mosca, Marušič v Marussi, Markovič v Marchi, Okretič v Oretti, Piščanec v Pisani, Pertot v Pertotti, Škrinjar v Scrinari, Verbič v Verbi, Vilhar v Villari.

—Velik požar v Gradišču pri Vipavi. Pred dnevi je ponoči nastal požar v dvonadstropni hiši Ivana Durna v Gradišču v Julijski krajini. Ljudje so poklicali gasilce in vojaštvo. Še preden je prišla pomoč, se je ogenj razširil na vso stavbo in na sosednjo hišo Antona Durna. Hiša Ivana Durna je pogorela do tal, sosedovo poslopje je pa bilo hudo poškodovano. Karabinijerji pa so aretirali posestnika Ivana Durna, ker so dognali, da je bil dimnik v njegovi hiši tik pod streho poškodovan in da je kakšna iskra ušla na podstrežje ter povzročila požar.

—Nova žrtev fašističnega posebnega sodišča. Lani aprila so karabinijerji nenadno aretirali ničesar hudega slutitega Ivana Marinčiča iz Zagorja pri St. Petru na Krasu. Mladenec je star okrog 28 let in je sin uglednega trgovca in posestnika v Zagorju. Bil je zaposlen v očetovi trgovini in na posestvu in se ni pečal

zdravnik Dr. Perme. Seje se vsrlo četrto ponedeljek v mesecu v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

MASSILLON, ŠT. 52, MASSILLON, O.

Predsednik John Mestnik, 1230-131b St. S. E.; tajnica Miss Mary Butcher, 1531 Walnut Rd. S. E.; blagajničarka Mrs. Mary Butcher, 1531 Walnut Rd. S. E.; zdravnik Dr. Daugherty, Lincoln Way S. E. Seje se vsrlo prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne pri Ignac Butcherju, 1531 Walnut Rd. S. E.

GOLDEN STAR, ŠT. 53, KENMORE, O.

Predsednik John Pustovrh, 668 Korbar Ave.; tajnik in blagajnik Martin Lozer, 588 W. Wilbeth Rd.; zdravnik Dr. J. Repasky, 638 Boulevard Ave. Seje se vsrlo tretjo nedeljo v mesecu na 2166 Manchester Rd.

COMETS, ŠT. 54

Predsednica Mary Lebar, 20202 St. Clair Ave.; tajnica Stella Noch, 975 E. 237th St.; blagajničarka Sophie Klemen, 16119 Waterloo Rd.; zdravnik Dr. A. Skur. Seje se vsrlo prvi ponedeljek v mesecu.

PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA, ŠT. 55

Predsednik George Smolko, 1047 E. 61st St.; tajnik Joseph Grdina, 6124 St. Clair Ave.; blagajnik Stefan Gray, 1414 E. 27th St.; zdravnik Dr. Kern, Dr. Oman. Seje se vsrlo prvi tork v mesecu v Knausovi dvorani.

ILIRIJA, ŠT. 56

Predsednica Frances Selan, 1074 E. 66th St.; tajnica in blagajničarka Mary Zabukovec, 1237 Addison Rd.; zdravnik Dr. Seliskar. Seje se vsrlo tretji tork v mesecu v S. N. Domu na St. Clair Ave.

platna, pripravili oder. Nekaj metrov od njega je stal voz, v katerem bodo pripeljali obsojenca. Noč je bila hladna in jasna.

Gorgulov je prebil poslednje ure svojega življenja na ozki postelji z zvezanimi rokami. Ječarji so vso noč stražili pred njegovo celico in pazili skozi odprto lino nanj.

Še preden je solnce vzhlo, so prišli v ječo kaznilniški zdravnik, generalni prokurator in oba zagovornika Geraud in Roget. Preden sta zagovornika stopila v celico, je Geraud izjavil novinarjem, da zahteva Gorgulova žena truplo svojega moža.

Obsojenca so takoj zbudili, ko je rabelj sporočil, da je vse pripravljeno za usmrtenje. Gorgulova so oblekli v obsojenko obleko, to je v ohlapno srajco z globoko izrezanim ovratnikom. Nato so ga zvezali čez prsi, da se ni mogel ganiti z rokami. Republikanske straže pred ječo so korakale ves čas gor in dol z golimi sabljami v rokah. Medtem se je približal voz.

Okoli giljotine na Aragojevi aveniji so ugasili vse cestne svetilke. Rabelj je stopil k giljotini; oblečen je zdaj v črno in na glavi ima trd klobuk. Enako sta oblečena njegova dva glavna pomočnika.

Ko sta zagovornika stopila v celico, kjer je Gorgulov prebil poslednjo noč, se je obsojenec zbudil; prvi trenutek se ni zdela, da bi bil kaj vznemirjen. Toda pozneje je postal nervozen in je nezvezno in hlastno nekaj govoril pred se. Na vprašanje pravoslavnega popa, ali sprejme poslednjo versko tolažbo, je pritrdilno odgovoril, nakar je pop odslužil kratko mašo in nato obsojenca obhajal. Po teh cerkvenih obredih je Gorgulov izjavil: Niseh ne monarhist ne komunist in umrem za svojo idejo, kakor so umrli vsi ruski kmetje, ki so jih rdeči zatirali.

Obsojenec je nato izpil dve čaši ruma, odklonil pa je tradicionalno cigareto in potem stopil v voz, kamor so prisledli tudi pop in njegova dva zagovornika. Med vožnjo je Gorgulov govoril o svoji ženi in dejal: Recite ji, da sem jo zelo ljubil, in da mi prosim, naj mi oprost, kar sem ji storil. Naj misli na mojega otroka, in naj ga vzgoji v dobrih idejah, v mojih idejah, ki zanje umrem.

Voz je zavil na ograjeni prostor, kjer se je vzpenjal morilni stroj. Trioglasta jeklena sekira med dvema pokončnima lesenima brunoma se je edina svetlikala iz teme. Solnce še ni vzhlo.

Rabljev pomočnik je odprl oboja vratca voza. Prvi je izstopil pop, nato oba zagovornika, naposled pa Gorgulov v beli srajci, široko izrezani, da so se videle njegove atletske prsi.

Ko je stopil obsojenec na tla, je za hip njegov obraz trznil od groze. Rabljeva pomočnika sta ga morala podpirati, ker so mu kolena klecala. Gorgulov ni gledal proti giljotini, kakor se navadno opaža pri obsojenčih, temveč naravnost pred se. Bil je še dosti miren in razločno je zamrmral: Prosim vse oproščenja.

Pop je ogrnil obsojenčovo glavo s širokim rokavom svoje duhovniške halje, da mu je zakril pretresljivi pogled na morilni stroj; nato ga je objel in poljubil. Za njim je Gorgulova v poslednje slovo poljubil tudi njegov zagovornik Geraud.

Rabljeva pomočnika sta tedaj

vzela obsojenca v svojo sredo in ga odvedla pod giljotino. Gorgulov je še zamrmral: Rusija, Rusija, o domovina! Nato se je začel zamolkel glas; sekira je padla.

Usmrtnitev se je izvršila tako naglo, da so se začudili celo tisti izmed prisotnih, ki so vajeni takih prizorov. Minulo ni niti 10 sekund od trenutka, ko je Gorgulov stopil iz voza in do usmrtnitve.

Gorgulov je poplačal svoj zločin ob 6:05.

Rabljevi pomočniki so nato očistili tisti del Aragonijeve avenije, kjer je stalo morišče, in poridli ograje. Ljudje, ki so čakali vso noč, da bi videli usmrtnitev, so nato planili proti morišču, toda samo nedotaknjen pesek jim je pokazal, kje je še malo prej stala giljotina.

Rabljev pomočnik je odprl oboja vratca voza. Prvi je izstopil pop, nato oba zagovornika, naposled pa Gorgulov v beli srajci, široko izrezani, da so se videle njegove atletske prsi.

Ko je stopil obsojenec na tla, je za hip njegov obraz trznil od groze. Rabljeva pomočnika sta ga morala podpirati, ker so mu kolena klecala. Gorgulov ni gledal proti giljotini, kakor se navadno opaža pri obsojenčih, temveč naravnost pred se. Bil je še dosti miren in razločno je zamrmral: Prosim vse oproščenja.

Pop je ogrnil obsojenčovo glavo s širokim rokavom svoje duhovniške halje, da mu je zakril pretresljivi pogled na morilni stroj; nato ga je objel in poljubil. Za njim je Gorgulova v poslednje slovo poljubil tudi njegov zagovornik Geraud.

Rabljeva pomočnika sta tedaj

vzela obsojenca v svojo sredo in ga odvedla pod giljotino. Gorgulov je še zamrmral: Rusija, Rusija, o domovina! Nato se je začel zamolkel glas; sekira je padla.

Usmrtnitev se je izvršila tako naglo, da so se začudili celo tisti izmed prisotnih, ki so vajeni takih prizorov. Minulo ni niti 10 sekund od trenutka, ko je Gorgulov stopil iz voza in do usmrtnitve.

Gorgulov je poplačal svoj zločin ob 6:05.

Rabljevi pomočniki so nato očistili tisti del Aragonijeve avenije, kjer je stalo morišče, in poridli ograje. Ljudje, ki so čakali vso noč, da bi videli usmrtnitev, so nato planili proti morišču, toda samo nedotaknjen pesek jim je pokazal, kje je še malo prej stala giljotina.

Štrajki so sedaj prepovedani v Nemčiji

Berlin, 5. oktobra. Delavsko ministerstvo nemške vlade je izdalo povelje, ki prepoveduje za dobo enega leta vsak štrajk. Delodajalci imajo pravico skrajšati delovne ure, znižati plače do gotove meje, in če delavci zaštrajkajo, je to nepostavno, se glasi edikt nemške vlade.

Mehika prežene papeževa poslanca?

Mexico City, 5. oktobra. Mehikanski kongres je dobil priporočilo, da izžene iz dežele nadškofa Ruiz v Flores, papeževga poslanca. To je ponoven napad mehikanske vlade, ki se bori proti Cerкви. Obenem je mehikanski kongres enoglasno odobril izjavo predsednika Rodriguez, v kateri je napadal papeža.

"Narava v Surovosti" je redkokdaj MILA

SUROVO DIVJAŠTVO

"Narava v Surovosti" — kot jo kaže slava slika Meissonier-a (1855), ki je bil navdahnjen od divjaške razvade, katero je zaustavil Hinko IV. s tem, da je odločno prepovedal dvoboje med plemiči na svojem dvoru.

—in surov tobak nima mesta v cigaretah

Tega ni v Luckies
... najmilejši cigareti
kar ste jih kdaj kadili

Mi kupujemo najboljši in najfinejši tobak na celim svetu — toda s tem še ni povedano, zakaj ljudje

OUR GOAL!
DOUBLED MEMBERSHIP
IN 1932

S. D. Z. News

OUR GOAL!
DOUBLED MEMBERSHIP
IN 1932

This 'n' That

By SOPHIE KLEMEN
Comets, No. 54 SDZ

How many of you have already bought your ticket for the Comets' dance on Oct. 15? It will be held at St. Christine's Church on Bliss Rd. Music will be furnished by the famous Brancelj's Rhythmic Rioters, and admission is only 25 cents. Get your tickets from Martin Valech Jr., or from this writer. Prizes will be awarded to the best farmer and farmerette costumes, so come prepared for this masquerade, you may be one of the lucky winners.

If you want to spend a spooky evening attend the Hal-lowe'en Social given by the Eastern Stars after their next meeting on Holmes Ave. The date is Oct. 26 and admission will be only 15 cents.

Last Sunday, Oct. 3, the Eastern Stars lost to Holy Name by a score of 9 to 4. Tough luck, boys! Moving pictures were taken and Mr. Anton Kushlan tossed in the first ball which was received by Michael Lah Jr., just before the game started, to add that big league touch to the affair!

"Popeye" Modie and the Eastern Stars bachelors have started to serenade under girls' windows. Better not disturb this writer's sleep again so early in the morning. Popeye, they claim they tried to drown you out, but it was impossible! How about it?

What has Mickey Lah Jr. up his sleeve? I bet we all can look forward to some surprise! Hope it's pleasant!

DIRT DISHING

By YANCY YINCHELL

Since this is crooner's week here in Cleveland, this scrivener thinks it would be most appropriate to start this column as a crooner would.

Hi-ho, everybody (Rudy Valey style), this is the voice through my nose speaking and bringing you the latest chat about nothing in particular and everything in general.

Passing our oil man's gas station this writer was attracted by sounds such as those issued by a lone wolf crying for a mate. Upon investigation these moaning sounds proved to be those of our oil-man.

Unheeded by my appearance, he continued crooning "For I'm still without a sweetheart." At the completion of this song I immediately inquired as to what happened to this girl friend. With troubled teardimmed eyes he looked at me pleadingly and started singing "Somebody stole my gal." This aroused my curiosity and pressing my inquiry further I found his heart-breaker's attentions are turned on a well-known officer and publicity man of the Clairwoods.

After consoling him and his troubled heart I left and heard him singing his hopeful plea "Let's Try Again."

Much is heard and said about "Popeye's" pugilistic career. Frank Modie, better known as "Popeye" it is rumored is booked for a glove tossing exhibition for Nov. 15. This is a good time to see our "Popeye" in action. He is in serious training and is often heard singing "If you were only mine," but I am sure he is ref-

EASTERN STARS MEET HOLY NAME AT GORDON PARK

Second Game of Championship Series; Drop First Tilt, 9 to 4

Undaunted by the loss of the first game of the series for the Interlodge Class B championship, the Eastern Stars diamond artists are ready to take the field at Gordon Park next Sunday morning at 10 o'clock in an attempt to avenge a defeat and even the series one game apiece. In last Sunday's encounter, the Holy Name Juniors found little difficulty in solving the slants of of Red Gulich, top-notch moundman of the Stars firing corps, and staked themselves to an early lead, which the S. D. Z. ball tossers were never able to cut down.

At the same time the Holy Name defense proved a trifle too tough for the Stars batters, and they could push across only four markers, while their opponents were chalking up nine.

But just as one pitch isn't a whole ball game, one game isn't a whole series or a championship, and the Collinwood lads feel confident that when the final count is made, they will be on a long end of a 2 to 1 count, and that the crowns emblematic of a Class B championship will be gracing their noble brows.

As it is absolutely necessary for the Stars to win Sunday's game, if they are to live up to their predictions, it is hoped that all S. D. Z. baseball fans will be on hand to lend them a full share of moral support. Moral support, you know, is always a vital factor in a victory. So let's all be at Gordon Park Sunday morning to cheer the boys on to victory.

fering to victory when he is singing.

Congratulations, Eastern Stars, your victory over the Spartans proved the well-known saying "May the best man win." I know it is the hope of every S. D. Z. member that your team wins the Class B Interlodge title.

Yancy Yinchell has an equal Imagine my embarrassment when I heard that I am no longer safe from scandal. So let's all be on the lookout for the "Squeeler."

Steve Rackar, our oil man, just said goodbye to a fiver last Sunday. The result of an efficient tip that the Cubs would win the last game.

The Clairwoods president, Joe Kogoy, subed as a piano player for Fred Hickle's Dance Band as they broadcast at Station WJAY last Tuesday.

"And now in this corner at 130 pounds we have 'Popeye.' That would be the most logical way of introducing Frank Modie better known as 'Popoye.' But this time we introduce 'Popeye' as a business man. He is now a solicitor for the East Side Dry Cleaning Co., a firm managed by Joe Kovac, who is also a Modern Crusader.

Frank Modie "Popeye" wants it to be known that he is desirous of our patronage, so let's all give him a boost and patronize him.

The President and His Cabinet

Step up, citizens of Essdeeze, and meet the men and women who are to rule our great nation during the coming year:

PRESIDENT JAMES PERAT

Modern Crusaders candidate, who led the big parade.

VICE PRESIDENT MICHAEL LAH JR.

The Eastern Star maestro who proved that all good things do come in small packages by finishing second in the great political struggle.

SECRETARY OF STATE JOSEPH KOGOY

The Clairwood leader who rallied to come from behind in the closing weeks of the campaign.

SECRETARY OF THE TREASURY JOHN GORNIK JR.

The Slovenian Young Men's Club candidate who was right in the thick of the fight from start to finish.

SECRETARY OF HEALTH MARIE BAMBICH

Who convinced us that when it comes to the leading female political figures, you have to hand it to the Martha Washingtons.

SECRETARY OF EDUCATION HELEN PETROFF

The Magic City Junior candidate who showed us that you don't have to be from a big city to do things in a big way.

MARY MILNER SETS PACE IN LENGTHY SHOWING IN DRIVE

One of the principle reasons—or rather the real reason—behind the election of James Perat to the presidency of the Essdeeze is Mary L. Milner, active Modern Crusaders member.

Mary's single-handed work was almost sufficient to win the coveted honor for her lodge representative. During the six-months membership drive, the young lady recruited some 80 new members for the Crusaders and other senior lodges. Her record not only is the best made by any member of the English-conducted lodges, but likewise sets the pace for the entire Slovenian Mutual Benefit Association.

Her closest rival for the honors in the English-conducted group was Frank Marzlikar, Eastern Star go-getter. In the standings for the entire organization, Marzlikar was tie with Albina Poljanec of Majnik Lodge No. 28, for third place. Second honors went to John Widervol of SS. Cyril and Methodius Lodge No. 18.

EASTERN STARS WALLOP GRAFTON

Beside having an indoor team in the Interlodge circuit, the Eastern Stars also have an independent nine which recently traveled to Grafton State farm. They easily downed their adversaries by a 11 to 1 count.

Rudy Fink starred on the hill for the Stars, as he permitted five scattered hits and fanned an even dozen of his opponents. Nagy and Kushlan sparkled with the stick, the former collecting five solid smashes, while the latter garnered three blows. Dolenc produced a four-bagger, while Lokar also connected for hits at opportune moments to send across a couple of runs.

Hallowe'en Social

All readers are urged to reserve Oct. 26 for another good time which is being sponsored by the Eastern Stars who have a reputation of giving good entertainment.

The admission is 15 cents at the door, with refreshments at a reasonable price also.

Music will be furnished by Jackie Zorc's Trio.

COMMITTEE MAKES ARRANGEMENTS FOR ANNUAL S. D. Z. DAY

Plans for the monster program which is to take place at the annual S. D. Z. Day, to be held at the Slovenian National Home, St. Clair Ave., Sunday, Nov. 6, were well under way, as members of both the supreme board and Central Committee held a special meeting last Tuesday evening at the supreme office.

One of the principle discussions of the meeting was that regarding the admission price for the all-day affair. It was finally decided that there will be a charge of 25 cents for the afternoon entertainment program and a similar charge for the evening's dancing. However, those coming in the afternoon and staying throughout the day and evening, will be obliged to pay only one admission.

The afternoon program will feature a showing of the moving pictures taken at the recent S. D. Z. Olympics, thus affording all who attended an opportunity of seeing themselves through others eyes. Short speeches will be made by Frank Cerne, supreme president, and Frank M. Surtz, chairman of the Central Committee. These gentlemen will likewise present the awards to the winners of the past membership campaign.

The program will be rounded out by special entertainment features supplied by the Central Committee in which the best of the local young talent will participate.

The orchestras who are to play the dance music in both, the upper and lower halls in the evening, have not yet been selected. Arrangements for the music will be made shortly and it is expected that the orchestras will be announced in next week's issue.

Because of the length and nature of the all-day festivities, the committee in charge will be in need of much help from other members of the supreme board and Central Committee, if the program is to be presented in the manner planned.

Arrangements for this help will be made when this joint committee meets again in the near future.

Do you know that no admission or physical examination charges are made by SDZ up to the age of 30 years?

MODERN CRUSADER LEADER FIRST MAN OF ESSDEEZEE; LAH IS VICE PRESIDENT

Winner Has Lead of Almost 100 Votes Over Closest Rival; Returns Subject to Change in Audit of Nov. 1

Election Headquarters, Cleveland, O.—With the final returns adding steadily to his lead of the closing week, James Perat, Modern Crusaders' head, was unofficially proclaimed the winner of the race for the presidency of Essdeeze by officials here early this week, and will guide the destinies of this new nation for the coming year.

ENGLISH-CONDUCTED LODGES MAKE GREAT SHOWING IN DRIVE

Increase Membership 25 per cent During Course of Essdeeze Election Campaign

Closing the election campaign, the sponsors are pleased to report the English-conducted lodges of the Slovenian Mutual Benefit Association increased their membership over 25 per cent. during the course of the six-months drive. This percentage of increase is far in excess of that enjoyed by the senior lodges during the same period.

Final tabulations showed that despite their much larger membership, the senior lodges received only 150 more new members during the campaign than did the English-conducted lodges.

Results of the novel membership drive as conducted in the junior group were most gratifying and meet the fullest expectations of the supreme board.

Considering the multiple activities in which the younger groups participating during the past six months, and the fact this was the first time they conducted their own membership campaign, their success was most astounding, and will undoubtedly prompt a similar drive in the near future.

If such is the case, it is expected that the experience acquired in this first venture coupled with the growing interest in the Slovenian Mutual Benefit Association will lead to an even greater, more active and more general participation in the campaign.

Convalescing Members Rapidly Improving

Miss Rose Planinsek, 15410 Holmes Ave., who won undying fame as the winner of the rolling pin contest at the recent S.D.Z. Olympics. She is at home again following a successful appendicitis operation. She is a member of Collinwoodske Slovenke, No. 22 S. D. Z.

Miss Stella Boko, another member of the same lodge is likewise recuperating from an appendicitis operation at her home, 15225 Saranac Rd.

Latest reports are that both the young ladies are doing nicely and friends are invited to visit them.

Be an asset to your lodge not a liability.

Scramblings

By DIMPLES

Another good time is in store for all. The Eastern Stars are to hold a Social after their meeting Oct. 26, at the Slovenian Home, Holmes Ave. Good music will be furnished by Jackie Zortz.

The "Comets" are staging a Mask Dance on Oct. 15, at St. Christine's Church on Bliss Rd., Euclid, O. The admission is only 25 cents and music will be supplied by the well-known Red's Rhythmic Rioters. Let's see you all there. Prizes will be awarded to those, best dressed.

Are the Modern Crusaders going to hold more of those socials? Let's hope so, for they sure were enjoyed by all. Come on, Crusaders! Let's make them regular.

On Oct. 8 the Blue Boys are giving a dance at the Slovenian Home, Holmes Ave. The fee is but 25 cents and there will be plenty of music for all.

What has become of the Magic City contributors? Come on, let's hear from you! Don't forget we hope to see you at the Comets dance on Oct. 15.

What's this far-away look in Fay's eyes? Can it be that Cupid is going to strike? Hope so, for it will mean another new member for the lodge, Modern Knights.

Sorry to hear the Eastern Stars lost their tilt with the Holy Name. More luck next Sunday, lads.

What has become of the Eastern Stars Squad car? Can it be no money for gas? Hope to see it again soon.

I wonder who the Copy Cat can be? I hope to meet him, her or it at the Comets Mask Dance or else at the Eastern Stars social. See you then.

MORE RETURNS

Winners of the gubernatorial races in the Essdeeze Election Campaign will be announced in next week's issue of the S. D. Z. News. The rush of ballots to headquarters in the closing days of the campaign, makes it impossible to give the complete and final returns at this time.

DANCE SUNDAY

Collinwoodske Slovenke, No. 22 S. D. Z., will hold a dance at the Slovenian Home, Holmes Ave., Sunday, Oct. 9. Jackie Zortz's Trio will play the dance music. Admission is only 25 cents and all S. D. Z. members are cordially invited to attend.

One of the major upsets of the final day's voting, however, was the replacing of Miss Helen Petroff, Magic City candidate, by Marie Bambic of the Martha Washingtons as the leading lady of Essdeeze.

Throughout the entire campaign, Petroff set the pace for the female presidential aspirants, only to relinquish her coveted lead in the closing week to Marie Bambic. Final tabulations showed the Martha Washington head with a total of 138 votes, while the Barber-ton candidate polled 135.

In the president's cabinet, Bambic is awarded the office of Secretary of Health, while Petroff has been proclaimed Secretary of Education.

Perat's victory at the polls is rendered all the more spectacular because of the fact the Modern Crusaders State was faced with the highest quota of any of the competing lodges. Political experts from that state attribute their success in the drive to their early start

Have you talked to your friend about joining SDZ yet? Remember it's up to you to get one new member this year.

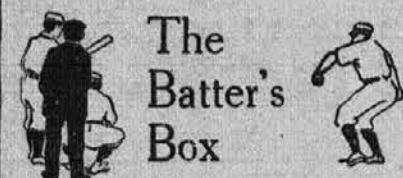
which put Perat in the lead in the opening week or the campaign and kept him there until the final month, when for a period of one week, he was obliged to surrender the coveted position to Lah. His henchman rallied, however, and carried on to win.

A final check will be made on the ballots cast during the campaign and there is a possibility there may be few minor changes in the total votes, though it is impossible that the standings will be affected.

The winners will be officially announced and presented their awards at the S. D. Z. Day celebration on Nov. 6 at Slovenian National Home, St. Clair Ave.

MAGICIAN BENEFIT AFFAIR SUNDAY

By BILLY TOFANT

In one of the biggest upsets of the 1932 sandlot baseball season, Bud Bodnar's Haber Auto Wreckers stepped out and handed Tommy Gribbons' Brazis Bros., the defending Class B champs, an 8 to 2 defeat at Gordon Park last Sunday. It was the first game of the two-out-of-three series.

Louis "Lefty" Zak, diminutive Wreckers' twirling ace, set down the highly touted Brazis sluggers with exactly four bingles. Six of the losers went out on strikes.

Danny Pavlovic, Adam Berens and Tony Koren led the Habers' 11-hit assault on Pitchers Hejra and Baffa.

Paulie Pich and Johnny Gaski starred for Gribbons' charges.

Last year's Major Indoor champs, the Comella Sports, are having a tough time defending their tiara.

At Gordon Park last Sunday morning the Sports dropped the second of their titular series to the Cuyahoga Truckers. The final score was 5 to 2. Both teams now claim one victory and the rubber game will be played off this coming Sunday.

Frank "Yarbo" Brauer, Trucker moundsman, held the champs to nine blows and fanned nine. His opponent, Hank Shanoski, gave up seven hits and retired eleven on strikes.

Timmy, Zoldak, Austin and Kolar sparked at bat for the winners. Schmidt, Artwell and Connors were the featured performers for the Comellas.

By their 13 to 5 rout of the Mavee Decorators, the St. Benedicts earned the right to engage the E. 79th-Superior Merchants in a two-out-of-three series for the Class C crown.

The Decorators could solve Pitcher Krejci of the Saints for only half a dozen hits.

Heinie Laurich and Tommy Lanza twinkled at bat for the victors. Heinie slashed out a double and a single and Tommy connected for a homer.

Nachtigal, Whalen and Carrish scintillated for the losing nine.

Johnny Spech's Yankees need but one more decision over the P. T. Angeline Auto Livery Service nine to become Class D champions.

Last Sunday at Woodhill Park the neighborhood ball tossers annexed the first game of their playoffs by edging the Angelones, 3 to 1.

Although they were outhit, the Yanks managed to make the most of the five bingles that Yentch allowed them. Frankie Bogovich, Yank pitching mainstay, yielded up eight hits.

"Suggy" Zupancic's three-base clout featured the local boys' offensive onslaught.

Lunder, Reid and Mandet were other batting stars in the fray.

Johnny Habian, hustling backstop of the Marcus Sports, smashed out a homer with one of his teammates on the paths to enable the Marcus Sports to trip the Stepha Hats, 4 to 2, in the first tussle for the minor indoor crown.

Averages issued for Class D show that Joseph Carrish and Charles Kushlan, pitcher and shortstop, respectively, for the East Cleveland Merchants in the D race, were among the outstanding performers in the class this year.

Considering that the Merchants didn't last very long in the elimination series, the work of the two horsehide tossers is very creditable indeed.

Charley was one of the leading hit-smiths and probably the best fielding shortstop in the league. Joe ranks among the division's most effective pitchers and it was his brilliant mound work that enabled the Merchants to last as long as they did.

KLEVER KIDS KLUB AT HAMBURG FRY

Last Saturday evening the Klever Kids Club members and their gentleman friends met at the club cottage in Mentor, where they enjoyed a hamburger fry.

An open fire blended itself with the informal atmosphere of the gathering, and aside from the appetizing hamburgers and accompanying refreshments, the guests further indulged in dancing and singing.

The success of the fry prompts the club to sponsor a Halloween party on the 29th of this month, which will mark the close of a very active summer season at the cottage.

STORK ARRIVES

An eight and a half pound baby boy was born last week to Mr. and Mrs. John "Tag" Koejancic, 6303 Schade Ave.

Before her marriage, the mother was Miss Margerie Brezar and the proud daddy, "Tag," won distinction as a basketball and baseball player.

All-Star Card Presented By Collinwood AC

Eddie Novince, Golden Glove Champ, Featured With Tom Spring

WRESTLERS ON BILL

Wednesday, Oct. 12, Date of Show at Slovenian National Home

Neighborhood followers of the cauliflower sport will get an opportunity next Wednesday evening to witness some of the most promising of the youthful amateur gladiators now in the making present their fistic wares for approval. An all-star amateur boxing card is scheduled for the Slovenian National Home that night for the benefit of the Collinwood Athletic Club.

EDDIE NOVINC

In what is billed as the main event, Eddie Novince, Slovenian Golden Glove champion in the heavyweight division and who at present is under the tutelage of Eddie Simms, will make his seasonal debut against Tom Spring. Novince, who packs dynamite in either mitt, is one of the most versatile heavies to crop out in some time. He is seriously considering turning pro after a few more amateur battles.

No neighborhood mitt card would be complete without having the two Simms brothers appear in one capacity or another. So, Eddie is to step through three exhibition rounds with his sparring partner, Joe Zeman, and Frankie will be one of the referees. In between bouts they'll entertain with popular tunes on their musical instruments.

Frankie Pike, who looks like a comer in the lightweight division, will be out to run up another lengthy win streak when he faces Jim Boyd. Rudy Pike, Frankie's brother and manager, says his protegee has improved considerably since last year and should have a most successful season.

Johnny "Sheebatz" Mordus, a runner-up in the last Golden Gloves tournament, engages Tony Anzick of Collinwood in a 126-pound battle.

K. O. Kliss, Croatian heavy, and Joe Glover collide in another bout that should be interesting to watch.

As a special attraction, Sailor Billings and Frank Noewer, two of the city's best wrestlers, are paired to give the local wrestling bugs some real action. That is, providing they don't get enough from the boxing bouts.

Other bouts on the card are:

Kid Stanich vs. Pete Borich, 145 pounds.

Tom Komar vs. Mike Simon, 120 pounds.

John Kromar vs. Don Gilmore, 195 pounds.

Admission prices are 40 cents, 85 cents and \$1.10. Duets are on sale at Kushlan's.

Victor Rebersak is promoting the card.

Udovic Misses 300 in Euclid-13th Loop

Frank Udovic, ace Slovenian kugler, barely missed the bowlers' hall of fame last Tuesday while bowling in the Euclid-13th League. In the middle game he rolled six strikes and his seventh ball was perfect, but, somehow or other, the seven pin managed to stick up. He then struck out until the last ball, when the ten pin stayed upright. He finished with a big 278 and a 685 series.

Despite his fine rolling, the Grdina & Sons five dropped two tilts to the Gold Bonds, who collected a high 3067 grand total.

CROWN QUEEN

Sunday, Oct. 9, will mark another great day at St. Christine's Parish. Members of the guild will crown the most popular girl of the parish. A parade of autos will take place in the afternoon. A prize of \$5 will be given for the most attractively decorated car. A dance will follow in the evening, at which time the crowning of the popularity queen will take place.

Norwood Home League bowlers opened up the 1932-33 campaign in midseason form as the pins were toppled over for high games last week.

MRS. MARY TURK WINS SECOND TERM AS HEAD OF KLEVER KIDS KLUB

The Klever Kids Klub met at the home of Miss Doni Otonicar, E. 165th St., last Monday evening.

Election of officers took place and Mrs. Mary Turk was re-elected president. Miss Mary Ferlin is secretary and Miss Rose Lausche is treasurer.

At the close of the elections the group arranged for a fall dance to be held at Mervar's Hall Sunday evening, Nov. 13. Although final plans, such as music, refreshments, favors, etc., will be completed at the next meeting.

FABIAN DANCING IN BIG REVUE IN NEW YORK CLUB

Has Feature Role In "Hollywood Revue of 1933"

One of the featured artists at the exclusive Hollywood Cabaret Restaurant in New York City is Emily "Dodo" Fabian, one of the few Slovenians who can lay claims to achieving success in treading before the footlights.

Emily, who specializes in tap, soft shoe, eccentric and other forms of dancing, is appearing at the night club in New York's latest and largest floor show, "Hollywood Revels of 1933." The cast is headed by Olive Borden, famous stage and screen star. Other notable performers with whom Miss Fabian is appearing are Nina May McKinney, the Collette Sisters, Iris Adrian and Blanche Bow, all topnotch vaudeville entertainers.

The cabaret, one of the largest of its kind in the world, and which does a business of nearly a million dollars per annum, has the reputation of having the world's loveliest girls in its floor show.

Miss Fabian occupies an enviable part in the gigantic ensemble. She is appearing with the famous Ziegfeld Show Girls, a quartet of the nation's most talented and pleasing entertainers.

Before taking up her present position in the cast, Miss Fabian was with several stage shows and has made several appearances at the Loew's State. Her parents reside at 6114 Glass Ave.

HOLY NAME JRS. WIN FIRST SERIES TILT

The first game of the Interlodge B series between the Holy Name Juniors and the Eastern Stars went to the Juniors by a 9 to 4 score, the tilt being witnessed by about 500 people at Gordon Park last Sunday.

Anzlovor, Holy Name luminary, accounted for two "Ruthian" swats and a double to lead his team on to victory. For the losers it was the slugging "Birchie" Kromar who vainly attempted to keep his team in the running with his terrific clouting. His first time at bat he cracked a four-bagger.

"Minnie" Nahtigal was on the mound for the winners and "Red" Gulic was his defeated mound opponent.

The second game will be played at the same place at 10:30 a. m. Sunday. If the Juniors win again they will be the 1932 champs, but if they lose a third game will be necessary to decide the championship.

SPORTS HOLD MEETING

The St. Joseph's Sports will hold another meeting at 7:30 p. m. on Tuesday, Oct. 11, at the Slovenian Home on Holmes Ave.

Following a short business session, a social will take place. There will be dancing to Tony Klun's Ensemble and, of course, refreshments of all kinds will be on hand.

All Sports are urged to attend so that the organization may be off to a flying start on a very successful social and athletic season.

200TH ANNIVERSARY OF BIRTH OF WASHINGTON TO BE COMMEMORATED

To renew life and hope in the despairing hearts of thousands of the neighborhood's needy; to feed, clothe and shelter the army of destitute unemployed right here in our midst; to bring at least one little ray of sunshine and instill good cheer and unbounded happiness into the bosoms of all those who have succumbed before Old Man Depression's relentless attack.

That's the purpose the members of the Community Welfare Club have foremost in their collective minds in arranging their third annual Charity Ball to be given Oct. 22 at the Slovenian National Home.

According to the statement issued by

MENTAL TELEPATHISTS

Pictured above are Lucille Tustin and Jean De Jen, who combine in presenting one of the most fascinating acts known to mankind—that of thought transference and mental telepathy. The couple have acquired such a degree of perfection in this art that their fame has attracted the attention of professors and psychology students the country over, who have sought in vain for some explanation as to their powers. Upon countless occasions, De Jen and Tustin have appeared before such bodies of students and on each occasion science was unable to offer any satisfactory explanation of their performance.

FORMER COUNCILMAN TO RENDER WELCOME ADDRESS FOR SCOUTS

Mr. John L. Mihelich, president of the St. Clair Merchants' Improvement Association, will give the welcome address at the Boy Scouts' Civic Night meeting at the St. Clair Library Friday, Oct. 14.

The St. Clair Merchants' Association is the sponsor of Silver Fox Tribe, local Boy Scout group, and will be officially represented on the program by President Mihelich and the Boy Scout committee.

Mr. F. M. Jaksic, a member of the Boy Scout committee and treasurer of Silver Fox Tribe, will serve as master of ceremonies at the meeting.

Dr. James W. Mally, chairman of the committee, will speak in Slovenian. Messrs. Frank Mervar, August Kollander, Frank Ogler and Ray J. Grdina, other members of the scout committee, will serve as a general reception committee, aided by the officers of the Scout Mothers' Service Club.

The guest of honor for the meeting will be Mayor Ray T. Miller, to whom a framed print of George Washington will be presented by the tribe in observance of the Washington Bicentennial.

Sharing honors with the mayor will be Mr. George E. Green, executive officer of the Cleveland Boy Scouts, who will also be on the speaking program of Civic Night. Mr. Green is one of the outstanding executives of the country, and his presence here at the local tribe's public meeting will be his first.

Tickets for the Civic Night meeting are now available from all officers and members of Silver Fox Tribe and at the St. Clair Library, Grdina Hardware Co., Cleveland Journal office and at the August Kollander Steamship Co. The tickets are free. Every child and adult must have one to gain admittance, and all children must be accompanied by parents.

INTERLODGE BOWLERS NOTE

There will be a meeting tonight at St. Clair Bathhouse at 8:30.

MANY EUROPEAN HOMES TO BE REPRODUCED AT INTERNATIONAL SHOW

Arrangements have been made for the reproduction of more than a score of characteristic European homes at the Cleveland International Exposition to be held in the Cleveland Public Auditorium Nov. 19 to 27. Slovenians are being represented in the exposition by the Jugoslav (Slovene) Club.

Committees of various nationality groups have agreed upon the type of structure which they will have in their space at this exposition, among which will be the following:

Reproduction of the famous Cloth Hall at Cracow by the Polish; the home of Rembrandt and its attendant Dutch windmill by those representing Holland; the Alhambra by the Spanish; the Bourges Balans by the Lithuanians; the Taj Mahal by the Hindus; the home of Hans Christian Anderson by the Danes; the home of William Tell by the Swiss; the Blarney Castle by the Irish; the famous Taty Hotel by the Slovaks; a characteristic Chinese temple by the Chinese; the Bucharest Villa by the Roumanians, and many other typical European reproductions.

With this wide arrangement for displays of European life and with more to come it is evident that the International Exposition will prove to be the most colorful show that the Public Auditorium has yet housed.

Additional arrangements for displays and entertainment during the exposition are being made daily under the direction of John H. Gourley, who leads the organization arranging for the exposition. His headquarters are at 1615 Guarantee Title Building.

In a few days an advance ticket campaign in behalf of this exposition will be under way throughout Cuyahoga County.

PRESENT COMEDY

The Dramatic Society Anton Verovsek will present the popular comedy, "Velvetist," at the Slovenian Workingmen's Home, Waterloo Rd., Sunday evening, Oct. 9, at 7:30 p. m.

Roles in the comedy are in the hands of a talented and well-known cast. Dancing will follow the performance.

WILLIAM KOSS ONE OF FIRST SLOVENIANS TO EARN PILOTS LICENSE

To William Koss, Wickliffe, O., goes the distinction of being one of the first local Slovenians to conquer the air.

A keen student of aviation, he has acquired a sufficient number of hours in the air to merit a commercial pilot's license.

Koss, a former Collinwood boy, saw service in Uncle Sam's army stationed in the Philippines. Following his honorable discharge from the service, he returned to this country, making his home in Wickliffe, where he began his study of aviation.

MFRCHANTS ELECT JOHN L. MIHELICH 1933 PRESIDENT

Improvement Association to Center Year's Activities In Community

John L. Mihelich, local attorney and former city councilman, will again guide the destinies of the St. Clair Merchants' Improvement Association for the coming year. This according to decision made by the members when they re-elected him president at their annual meeting last Tuesday evening.

Assisting him at the helm of the organization will be F. M. Jaksic, secretary of the North American Trust Co., who was elected vice president; William Vidmar, attorney, secretary; John J. Grdina, treasurer of the North American Trust Co., treasurer. Of the latter group, Mr. Grdina was the only one re-elected, the others being new officeholders.

According to plans outlined for the coming year, the organization will take a more active part in the community work and will seek to better not only the business conditions in the locality, but to render greater service to the people of the community.

To this end, letters are being written to Mayor Miller and the Associated Charities in regard to the manner with which the latter group is conducting its housing policies here.

Under the present system, home owners are being given no protection whatsoever and their source of revenue so cut off that it is almost impossible for them to meet their taxes.

The association is prepared to take definite action regarding this point and is ready to go to any lengths to bring about a satisfactory readjustment.

SURPRISE MR. AND MRS. DROBNIC WITH PARTY

Mr. and Mrs. Frank Drobnic were surprised with a party in honor of their silver wedding anniversary last Saturday at Grdina's Hall. The couple were married on Sept. 21, 1907. One of the honored guests of the evening was Mr. Frank Ito, who was the best man at the affair. He married the maid of honor, deceased for many years, on the evening week.

The children of Mr. and Mrs. Drobnic, Frank, Johanna, Victor and Sophie, planned the entire procedure in which Frank Sr. was led to think he was coming to the hall to wallpaper it. Mrs. Drobnic was deceived by Mr. Flajsmann, thinking she was attending a card party. It was a delightful surprise when the couple entered the hall to find the place elegantly decorated and numerous friends present to offer them congratulations.

About 11 o'clock a supper was served, with dancing as an afterthought. The Germ brothers performed with their accordions.

NEWS OF EUCLID

By MADAM X

If for the last few months you have not seen much of Mr. Victor Tomic around it was due to the fact that he has been busy making a flying model airplane, following his own blueprint. The plane will be on exhibit at the Great Lakes Aircraft Corporation on St. Clair Ave.

A recent new addition to the Shore High School football team is William Peck of Ivan Ave. He plays right end and is doing a great job of it, considering that this is his first year.

Messrs. Elias and Stephen Fox are attending John Marshall School of Law—their first year. Both graduated from Shore High School. They are the sons of "Rasslin' Charlie" Fox.

The Diamond Nine baseball team played its last game last Saturday. The final score was 7 to 6 in favor of the D. N. lads. The season closed with 18 games won out of 21. The captain of the team is Melvin Reebe and the manager is Louis Gabrenya.

Tricksters To Give Matinee, Evening Shows

United Lodges of St. Vitus' Parish Sponsor Program

TEN ARTISTS PERFORM Slovenian National Home to Be Scene of Novel Mystic Stunts

According to Dr. Wilson, "Magic is an art that sometimes instructs, often amuses and always entertains." If such is the case, and we feel confident that it is, the community is to be provided with ample opportunity to be instructed, amused and entertained Sunday afternoon and evening when some dozen of the best magicians of northern Ohio assemble at the Slovenian National Home, St. Clair Ave., to present one of the most novel entertainments ever offered in the community.

This gigantic spectacle of mystery is being presented by the Cleveland Society of American Magicians under the auspices of the United Societies of St. Vitus' Parish for the benefit of the new church.

Two performances, one in the afternoon and an evening presentation, will be given, with the afternoon show being restricted to children alone. Special children attractions, such as a Punch and Judy show of 14 midget actors, and rag pictures, will feature this performance. Admission in this instance will be only 10 cents.

One of the outstanding attractions of the evening's program will be the appearance of Jean De Jen and Lucille Tustin, nationally famed thought transference and mental telepathy artists. The pair have appeared before some of the nation's greatest psychologists and none of them have been able to offer any explanation as to their almost unbelievable presentation. Having baffled science, they are bound to keep their audience spellbound during their most extraordinary act.

And in keeping spirit with the show, Rohm will present a typical spiritual seance. Rohm lays no claim to being a medium, but, like the famed Houdini, will do anything with natural powers that the mediums do with the aid of the so-called "supernatural."

Others who will entertain during the course of the program are Richard and Hlavin, in an offering of Chinese magic; Brown and Newman, in a burlesque on magic; the Ciroldons in a chalk talk and rag picture presentation; Bussina, presenting Egyptian magic; Becker, Symes, Holland and Burger will offer some of the latest of American magic, while John Grdina, director, will present some of the effects made famous by the late Keller.

Tickets for the show are selling for 50 cents and 75 cents, with all seats reserved. Tickets are on sale at Kushlan's Confectionery in the Slovenian National Home Building.

MISS STELLA SHINE TO WED MR. KOPORC

A delightful surprise shower was given Miss Stella Shine last Saturday by her cousins, Mr. and Mrs. Pucel, at her home at 5368 Homer Ave.

Approximately 100 guests enjoyed the buffet luncheon served them and the dancing to the melodious strains of music emitted from Intihar's and Smitty's accordions.

Miss Shine is to be married Saturday, Oct. 8, to Mr. Edward Koporc, son of Mr. and Mrs. Joseph Koporc, 1022 E. 72d St. The wedding is to take place at St. Vitus' Church at 9 a. m.

Harvest Dance

Always one of the outstanding social events of the season, the annual Comrades' harvest dance is to be held at the Slovenian National Home, St. Clair Ave., Saturday, Oct. 8.

The popular Tekautz and his orchestra will furnish the music.

Anyone who has attended the Comrades' harvest dances in the past need not be told what a wonderful time they can expect from this excellent group of hosts and hostesses.

PLAN WIENER ROAST

A wiener roast is being planned by the Modern Maidens this coming Saturday evening at Maple Gardens on Raymond St., Maple Heights. Sponsors of the roast promise everyone a good time, with dancing and other surprises on the program.

COMRADES' ANNUAL HARVEST DANCE

OCTOBER 8, 1932 Slovenian National Home, on St. Clair
MUSIC BY BOB TEKAUTZ AND HIS ORCHESTRA. Admission 35c